

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om auktion av vissa radiofrekvenser och lag om temporär ändring av kommunikationsmarknadslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om auktion av vissa radiofrekvenser och kommunikationsmarknadslagen ändras.

Enligt det frekvenspolitiska principbeslut som statsrådet gav i mars 2012 ska koncessioner för frekvensområdet 800 megahertz, reserverat för mobil kommunikation, auktioneras ut före utgången av 2013. Avsikten är att auktionen ska ordnas i början av 2013.

Lagen om auktion av vissa radiofrekvenser kunde i sin nuvarande form tillämpas endast på den frekvensauktion inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz som ordnades 2009. För att lagen ska kunna tillämpas även på auktionen inom frekvensområdet 800 me-

gahertz föreslås det att de i huvudsak tekniska ändringar som krävs ska göras i lagen.

Propositionen hänför sig till budgeten för 2013.

Enligt förslaget ska kommunikationsmarknadslagen ändras temporärt så att det till lagen i stället för den bestämmelse som upphörde att gälla i juni 2012 fogas en ny bestämmelse enligt vilken lagen tillämpas även på tillsyn över iakttagandet av, påföljder vid brott mot och avgörande av tvister med anledning av Europeiska unionens förordning om roaming i allmänna mobilnät i unionen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft hösten 2012.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
1.2 Lagstiftningen i Europeiska unionen	11
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	15
2.1 Målsättning.....	15
2.2 De viktigaste förslagen.....	16
3 ALTERNATIV	16
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	18
4.1 Ekonomiska konsekvenser	18
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	20
4.3 Konsekvenser för informationssamhället.....	20
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	21
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	21
5.2 Utlåtanden och fortsatt beredning.....	21
DETALJMOTIVERING	23
1 LAGFÖRSLAG	23
1.1 Lag om ändring av lagen om auktion av vissa radiofrekvenser	23
1.2 Kommunikationsmarknadslagen.....	25
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	25
3 IKRAFTTRÄDANDE	25
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	25
4.1 Inledning	25
4.2 Bemyndigandet att utfärda normer.....	25
4.3 Bedömning av lagstiftningsordningen	26
LAGFÖRSLAG	27
1. Lag om ändring av lagen om auktion av vissa radiofrekvenser	27
2. Lag om temporär ändring av kommunikationsmarknadslagen	29
BILAGA	30
PARALLELLTEXT	30
1. Lag om ändring av lagen om auktion av vissa radiofrekvenser	30

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge**1.1 Lagstiftning och praxis**

Beviljande av koncession genom ett jämförande förfarande

Frekvensförvaltningen kan ordnas på flera olika sätt. Det är t.ex. möjligt att bevilja ensamrätt till frekvenser genom administrativa beslut, genom s.k. skönhetstävlingar eller på kommersiella grunder. Olika alternativa metoder kan också användas parallellt.

Auktioner och skönhetstävlingar är de viktigaste metoderna för beviljande av frekvenser. Vid användningen av auktionsmetoden beviljas koncession till det företag som lägger det högsta budet.

I Finland har man vid beviljandet av koncessioner, med undantag av den försöksauktion som ordnades 2009, använt ett jämförande förfarande, dvs. en s.k. skönhetstävling, där koncessionerna beviljas aktörer enligt en bedömning baserad på givna kvalitetskriterier.

Vid en granskning av t.ex. de investeringar som gjorts inom telesektorn, tjänsterna som erbjuds och konsumentpriserna, kan det konstateras att koncessionsregleringen har lyckats väl i Finland. Utvecklingen av tekniken och tjänsterna samt de krav som EU infört har dock medfört ett behov av att omvärdera situationen.

Bestämmelser om beviljande av koncession genom ett jämförande förfarande finns i kommunikationsmarknadslagen (393/2003). I 2 kap. i kommunikationsmarknadslagen finns bestämmelser om utövande av televerksamhet. Enligt 4 § i den lagen krävs koncession när nättjänster som förutsätter radiofrekvenser tillhandahålls i sådana digitala markbundna masskommunikationsnät eller mobilnät där allmän televerksamhet utövas.

En koncession ska enligt 5 § i kommunikationsmarknadslagen förklaras ledig att sökas när frekvenser som tekniskt och med hänsyn till en effektiv användning av frekvenserna är ändamålsenliga blir lediga för koncessions-

beroende televerksamhet. Koncessioner förklaras av statsrådet lediga att sökas i enlighet med den plan för användning av frekvensområden som avses i 6 § i lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar (1015/2001), nedan *radiolagen*.

Enligt 7 § i kommunikationsmarknadslagen är den som ansöker om koncession skyldig att i samband med ansökan betala en ansökningsavgift på 1 000 euro till staten. Avsikten med avgiften har närmast varit att avvärja ogrundade och icke-seriösa koncessionsansökningar. Statsrådet beviljar koncession för en viss tid, dock för högst 20 år.

I 9 § i kommunikationsmarknadslagen finns bestämmelser om villkoren för beviljande av koncession. Koncession ska beviljas om sökanden har tillräckliga ekonomiska resurser att sörja för nätföretagets skyldigheter och koncessionsmyndigheten inte har grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot kommunikationsmarknadslagen, radiolagen, lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004) eller någon annan lag som gäller televerksamhet.

Lagen förutsätter att koncession ska beviljas sådana sökande, vilkas verksamhet bäst främjar kommunikationsmarknadslagens syften enligt dess 1 §, om koncession på grund av knapp tillgång till radiofrekvenser inte kan beviljas alla sökande.

Enligt 1 § i kommunikationsmarknadslagen är syftet med lagen att främja utbudet och användningen av tjänster i kommunikationsnät samt att säkerställa att kommunikationsnät och kommunikationstjänster på skäliga villkor är tillgängliga för alla teleföretag och användare i hela landet. Lagens syfte är också att sörja för att de till buds stående möjligheterna till telekommunikation i Finland motsvarar användarnas rimliga behov, konkurrerar sinsemellan, är tekniskt utvecklade, håller god kvalitet, är driftsäkra och trygga samt har förmånliga priser.

I 10 § i kommunikationsmarknadslagen finns bestämmelser om koncessionens innehåll. I koncessionen anges koncessionshavarens geografiska verksamhetsområde. Kon-

cessionen kan förenas med kvalitetsvillkor som gäller nätet eller tjänsten och som främjar lagens syften. Dessutom kan koncessionen förenas med sådana villkor för kommunikationsnätens tekniska egenskaper eller en effektiv användning av frekvenserna som kompletterar Kommunikationsverkets tekniska föreskrifter som nämns i lagen.

Enligt 11 § kan en koncession med koncessionshavarens samtycke och även i övrigt ändras medan koncessionen är i kraft, om det är nödvändigt av en särskild orsak som beror på den tekniska utvecklingen eller en väsentlig förändring i verksamhetsbetingelserna för den koncessionsberoende verksamheten.

I 12 § finns bestämmelser om återkallande och överföring av en koncession. Statsrådet kan återkalla ett teleföretags koncession helt eller delvis, om teleföretaget upprepade gånger eller allvarligt har brutit mot lagen eller koncessionsvillkoren eller om teleföretaget inte längre med hänsyn till verksamhetens art och omfattning har tillräckliga ekonomiska resurser att uppfylla sina skyldigheter, och teleföretaget trots uppmaning inte rättar sitt förfarande eller återställer sina ekonomiska resurser till en tillfredsställande nivå.

Enligt 12 § 3 mom. i kommunikationsmarknadslagen får koncessioner inte överföras. Statsrådet kan återkalla en koncession, om det faktiska bestämmande inflytandet i förhållande till koncessionshavaren förändras. Anmälan om förändrat bestämmande inflytande ska omedelbart göras till statsrådet som ska fatta beslut om återkallandet inom två månader efter anmälan. Överföring av koncession inom en koncern mellan moderbolaget och ett dotterbolag som är helt i dess ägo betraktas enligt 5 mom. i paragrafen inte som en sådan överföring av koncession som utgör förutsättning för återkallande. Koncessionsmyndigheten ska omedelbart underrättas om en sådan överföring.

Beviljande av koncession genom auktionsmetoden

Skönhetstävlingar har många goda egenskaper som en mekanism för beviljande av frekvenser, men det är en utmaning att genomföra dem på ett neutralt och genom-

skinligt sätt. Auktionsmetoden är neutralare och klarare. Processen är mer genomskinlig, eftersom priset på frekvenserna är avgörande.

I en auktion bestäms värdet på frekvenserna, dvs. koncessionsavgiften, enligt marknadsbaserade principer. Konkurrensen mellan företagen som deltar i auktionen ökar sannolikheten för en effektiv tilldelning av frekvenserna. I ekonomiska undersökningar har det konstaterats att auktioner allokerar resurserna på ett effektivt sätt, eftersom den aktör som kan utnyttja frekvenserna mest effektivt också är beredd att betala mest för dem. En viktig fördel med den marknadsbaserade modellen är också det faktum att processen är genomskinlig och klar. Auktioner ger dessutom mer ekonomisk information om marknadsstrukturen än någon annan mekanism för beviljande av koncessioner. Auktionsmetoden antas leda till att nätinvesteringar genomförs snabbare, eftersom de företag som investerat i koncessioner snabbt vill få avkastning på sina investeringar.

I många västeuropeiska länder är tilldelning av frekvenser genom auktion praxis sedan länge. Före auktionen 2009 var Finland det sista landet i Västeuropa där koncessionerna fortfarande beviljades genom ett förfarande som grundade sig på ren myndighetsbedömning och inte medförde några betydande avgifter.

Inom Europeiska unionen har man övergått till en marknadsbaserad metod för förvaltningen av radiofrekvenser. Nyttjanderätterna till frekvenser beviljas antingen genom auktioner eller genom något annat urvalsförfarande där det pris som betalas för nyttjanderätten har störst inverkan på valet. Ett allmänt mål är att effektivisera användningen av frekvenser och att underlätta ibruktagandet av nya tekniker. Detta förväntas leda till ökad konkurrens och till innovationer som i praktiken märks i form av nya tjänster och förmånligare priser.

Auktionslagen

Riksdagen antog den 3 juni 2009 lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009), nedan *auktionslagen*. Med stöd av lagen ordnades i november 2009 den första auktionen av radiofrekvenser i Finland.

Auktionen gällde radiofrekvenser inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz, som i huvudsak är reserverat för trådlöst bredband. Auktionslagen stiftades enkom för auktionen av det enskilda frekvensområdet och den kan i sin nuvarande form inte tillämpas på auktioner av andra frekvensområden.

Auktionen var ett försök med syfte att ge erfarenhet av att bevilja koncessioner genom auktion och utifrån denna erfarenhet bedöma hur väl auktionsmetoden lämpar sig för den finska kommunikationsmarknaden. Syftet med försöket var att i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens andra regering förverkliga målet om att användningen av radiofrekvenser ska reformeras måttfullt i en mera flexibel och effektiv riktning.

I auktionslagen finns bestämmelser om beviljande av koncession genom auktion. I 1 § i auktionslagen föreskrivs om beviljande av koncession genom auktion för televerksamhet som avses i 4 § 1 mom. i kommunikationsmarknadslagen inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz.

Statsrådet ska enligt 4 § i auktionslagen bevilja koncession som avses i lagen till det företag eller den sammanslutning som i auktionen har lagt det högsta godkända budet på ett frekvensband eller duplexband, om inte koncessionsmyndigheten har särskilt vägan skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om koncessionen beviljas. Beslutet om koncession ska fattas på det sätt som bestäms i 8 § 2 mom. i kommunikationsmarknadslagen. Koncession beviljas för högst 20 år. Koncession kan beviljas för högst 50 megahertz frekvenser per företag eller sammanslutning.

I 9 § i lagen föreskrivs om auktionsförfarandet. Statsrådet förklarar en koncession ledig att sökas. Auktionen ordnas av Kommunikationsverket. Auktionen ska ordnas så att den är objektiv, klar, öppen, icke-diskriminerande samt teknik- och tjänsteneutral. Auktionen kan genomföras med hjälp av ett elektroniskt auktionssystem. Utgångspriset på de frekvenser som auktioneras ut är 15 000 euro per megahertz. I auktionen ordnas en eller flera budrundor med stigande bud. Alla bud som läggs under auktionen är bindande tills auktionen avslutas. Kommuni-

kationsverket förklarar auktionen avslutad efter den budrunda då inga nya bud har lagts på något frekvensband eller duplexband. När auktionen avslutas vinner det högsta godkända bud som lagts på respektive duplexband eller på frekvensbandet.

Enligt 13 § i lagen beviljas koncession för hela landet, med undantag för landskapet Åland. En koncession kan förenas med villkor enligt 10 § 2 mom. i kommunikationsmarknadslagen.

I 14 § föreskrivs om koncessionsavgift. De teleföretag som med stöd av 4 § i lagen har beviljats koncession är skyldiga att betala en koncessionsavgift. Koncessionsavgiften är det högsta godkända budet enligt 4 §. Koncessionsavgiften betalas årligen i jämna poster under koncessionsperioden. Avgiften påförs av Kommunikationsverket. De fem första årliga posterna betalas dock som engångsbetalning när koncessionsperioden börjar.

I 16 § föreskrivs om överföring av koncession. Statsrådet kan på koncessionshavarens begäran överföra en koncession, om det inte har särskilt vägande skäl att misstänka att överföringen hindrar konkurrens, äventyrar en störningsfri radiokommunikation eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten.

I 17 § i lagen föreskrivs om ändring och återkallande av koncession. Bestämmelser om statsrådets rätt att ändra en koncession finns i 11 § i kommunikationsmarknadslagen. Bestämmelser om hörande av koncessionshavaren samt företrädare för teleföretag och användare finns i 118 § 2 mom. i kommunikationsmarknadslagen. Statsrådet kan återkalla en koncession helt eller delvis, om koncessionshavaren allvarligt och upprepade gånger har brutit mot auktionslagen, kommunikationsmarknadslagen, lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar (1015/2001), lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004) eller någon annan lag som gäller televerksamhet eller de koncessionsvillkor som avses i 13 §, eller inte inom två år från koncessionsperiodens början faktiskt har inlett den verksamhet som koncessionen avser, om inte statsrådet på koncessionshavarens ansökan bestämmer något annat av orsaker som hänför sig till den tekniska utvecklingen eller det allmänna ekono-

miska läget. En förutsättning för återkallande är dessutom att koncessionshavaren trots uppmaning inte inom en skälig tid, minst en månad, rättar sitt förfarande. Statsrådet kan även återkalla en koncession, om en överföring av koncessionen enligt 16 § 2 mom. inte uppfyller de villkor som i 16 § 1 mom. ställs på en överföring.

I lagen föreskrivs dessutom om teknisk indelning av frekvensområdet, anmälan till auktion, deltagaravgift, begränsning av deltaganderätten, förbudet samarbete, närmare föreskrifter om auktionsförfarandet, offentlighet i auktionsförfarandet, förkastande av bud, frekvensreservering och radiotillstånd, uthyrning av nyttjanderätten till frekvenser, avstående från koncession samt kompletterande auktion.

Auktionen 2009

Den första frekvensauktionen i Finland ordnades i november 2009. Auktionen gällde radiofrekvenser inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz, som i huvudsak är reserverat för trådlöst bredband. Auktionen var ett försök med syfte att ge erfarenhet av att bevilja koncessioner genom auktion och utifrån denna erfarenhet bedöma hur väl auktionsmetoden lämpar sig för den finska kommunikationsmarknaden.

Kommunikationsverket ordnade auktionen med hjälp av ett elektroniskt auktionssystem. Den bandbredd som bjöds ut uppgick till 190 megahertz. Frekvenser på sammanlagt högst 50 megahertz kunde köpas per företag. Den tekniska indelningen av frekvenserna, dvs. i praktiken antalet beviljade koncessioner, bestämdes framför allt av frekvenstekniska faktorer. Frekvensområdet hade inom hela EU delats mellan tekniker baserade på frekvensindelning respektive tidsdelning, och det kommersiella nyttjandet av frekvenserna förutsatte ett visst antal frekvenser

Auktionen genomfördes enligt auktionsmodellen simultaneous multiple round auction, där alla frekvenser bjöds ut samtidigt. Den omfattade flera rundor med stigande bud. Deltagarna befann sig i sina egna lokaler och lade bud via internet med hjälp av ett elektroniskt auktionssystem. För att förhindra manipulering av auktionssystemet och miss-

bruk av information förrättades auktionen anonymt. Deltagarna fick bara den information som var nödvändig för att lägga bud, såsom information om varje enskilt duplexband eller antalet bud som hade lagts på frekvensbandet och värdet på det högsta budet i euro.

Utgångspriset på frekvenserna som auktionerades ut var 15 000 euro per megahertz, och budgivningen inleddes från detta. Det sammanlagda utgångspriset på frekvenserna var således 2 850 000 euro.

Auktionen varade i fem dagar, och budgivningen omfattade 27 rundor. Kommunikationsverket förklarar auktionen avslutad efter den budrunda då inga nya bud har lagts på några duplexband eller något frekvensband. När auktionen avslutades var det vinnande budet på vart och ett av duplexbanden eller frekvensbandet det högsta godkända budet.

Inom FDD-området med frekvensindelning vann Elisa Abp (50 megahertz), TeliaSonera Finland Oy (50 megahertz) och DNA Ab (40 megahertz). TDD-bandet (50 megahertz) med tidsdelning vanns av Pirkanmaan verkko Oy (numera Datame Oy). Auktionen inbringade sammanlagt 3 797 800 euro.

Statsrådet beviljade auktionsvinnarna koncessioner den 17 december 2009. Koncessionerna är i kraft till den 16 december 2029. Koncessionshavarna måste inleda verksamhet på frekvensbanden inom två år från koncessionsperiodens början, om inte statsrådet på ansökan av koncessionshavaren bestämmer något annat med hänsyn till den tekniska utvecklingen eller det allmänna ekonomiska läget.

De vinnande företagen betalar koncessionsavgifterna till Kommunikationsverket i enlighet med auktionslagen. Koncessionsavgiften är det högsta budet som lagts av ett företag eller en sammanslutning. Koncessionsavgiften betalas i jämna poster under koncessionsperioden. De fem första årliga posterna betalas dock som engångsbetalning när koncessionsperioden börjar.

Resultatet av auktionen kan anses vara effektivt med avseende på användningen av frekvenserna. Alla frekvenser blev sålda, och alla företag som vunnit i auktionen fick sammanhängande frekvensband. Auktionsmetoden är helt genomskinlig, eftersom bara det erbjudna priset är avgörande. Genom be-

stämmelserna i auktionslagen om deltagande i auktionen och om det största antalet frekvenser som kunde tilldelas en deltagare säkerställdes att konkurrensen på marknaden inte skulle minska.

Priserna i auktionen blev måttliga. Det går inte att på förhand uppskatta hur stora intäkterna av auktionen blir. Man hade inte heller ställt upp några mål för avkastningen av auktionen.

Auktionen kan anses ha varit lyckad också därför att en ny aktör som inte tidigare haft en rikstäckande nätkoncession, nämligen Pirkanmaan Verkko Oy, kom in på marknaden. De etablerade operatörerna fick alla ett nästan lika stort antal frekvenser.

Priset på frekvensområdet som auktioneras ut var klart under en promille av teleföretagens årsomsättning. Auktionen kan därför inte anses ha inverkat på priset på teletjänster eller investeringarnas nivå. Internationella exempel visar att auktionsmetoden inverkar mindre på slutanvändarpriserna än förekomsten av en äkta konkurrens på marknaden. På detaljmarknaden för mobila kommunikationstjänster finns det i Finland en fungerande konkurrens. Dessutom betalas koncessionsavgifterna, dvs. de vinnande bud som företagen lagt på frekvenserna, i jämna poster under 20 års tid, med undantag av de fem första posterna. Detta förhindrade uppkomsten av framtunga kostnader, som är typiska vid auktioner. Dessutom gällde auktionen en tämligen liten del av frekvenserna.

Auktionsreglerna fungerade på önskat sätt, och det uppstod inga tolkningsproblem. Det elektroniska auktionsprogrammet fungerade klanderfritt, och inga tekniska eller datasäkerhetsrelaterade problem observerades.

Frekvensområdet 800 megahertz

Frekvensområdet 800 megahertz ingår i den s.k. digitala utdelningen, dvs. de frekvenser som blev lediga vid effektiviseringen av frekvensanvändningen i och med övergången från analoga markbundna tv-sändningar till digitala. Den bandbredd som anvisas den mobila kommunikationen uppgår till 2x30 megahertz.

Den internationella teleunionen ITU:s världsradiokonferens WRC-2007 beslutade

att frekvensområdet 800 megahertz från och med juni 2015 får användas i mobilnät. Det är även möjligt att redan tidigare ta i bruk frekvenserna i mobilnät, om länderna kommer överens om detta sinsemellan.

För att främja snabba trådlösa internetanslutningar och motarbeta störningar antog kommissionen den 6 maj 2010 ett beslut som ger medlemsstaterna harmoniserade tekniska villkor för användningen av frekvensbandet 800 megahertz. Enligt beslutet ska en medlemsstat som beslutar att använda den digitala utdelningen till annat än tv-verksamhet tillämpa de harmoniserade tekniska villkor som anges i beslutet med syfte att frekvenserna ska tas i bruk för trådlösa bredbandstillämpningar. Frågan behandlas mera ingående i avsnitt 1.1.

I februari 2012 antog Europaparlamentet och rådet inrättandet av det första fleråriga programmet för radiospektrumpolitiken. Enligt programmet ska medlemsstaterna ta i bruk frekvensområdet 800 megahertz för trådlösa bredbandsnät före den 1 januari 2013. Frågan behandlas mera ingående i avsnitt 1.1.

I Finland har frekvensområdet 800 megahertz redan år 2008 anvisats för trådlöst bredband. Frekvensområdet kunde dock inte tas i bruk utan förhandlingar om frekvenskoordinering med Ryssland, eftersom frekvensområdet i Ryssland används för radiokommunikation inom luftfart. Finland och Ryssland har i flera år förhandlat om användningen av frekvensområdet i gränsområdet mellan länderna.

Finland och Ryssland undertecknade den 18 augusti 2011 ett avtal om koordinering av användningen av frekvensområdet. Avtalet gäller hur den ryska användningen av frekvensområdet för radiolänkar och för radiokommunikation inom luftfarten ska skyddas för störningar från finska trådlösa bredbandsnät inom samma frekvensområde.

Frekvensområdet lämpar sig väl för trådlöst bredband i glest befolkade områden. En basstation i detta frekvensområde kan täcka ett geografiskt område som är minst fem gånger större än det område som en basstation inom frekvensområdet 2,6 gigahertz som auktionerades ut 2009 kan täcka. Basstationer i ett nät på 800 megahertz har även en

större täckning än basstationer i det nuvarande bredbandiga nätet på 900 megahertz. Frekvensområdet lämpar sig även mycket väl för stadsmiljö, eftersom signaler i detta område lättare passerar genom olika konstruktioner än signaler med högre frekvenser. I tätbefolkade områden kan nät på 800 megahertz likväl inte ensamma tillfredsställa behovet av bredbandskapacitet.

För de etablerade teleföretagen är det ekonomiskt fördelaktigt att bygga bredband i frekvensbandet 800 megahertz, eftersom de kan utnyttja en stor del av den infrastruktur som finns i befintliga nät. Med hjälp av befintliga antennmaster kan teleföretagen bygga nät i frekvensbandet 800 megahertz med tämligen god täckning i hela landet.

Frekvensområdet har redan auktionerats ut i flera andra europeiska länder. I Tyskland auktionerades frekvensbandet 800 megahertz ut våren 2010 och i Sverige våren 2011. I Sverige uppgick intäkterna från auktionen till ungefär 233 miljoner euro och i Tyskland till ungefär 3,6 miljarder euro. Frekvensbandet har auktionerats ut tillsammans med andra frekvensområden (900, 1800 och 2600 megahertz) bl.a. i Italien, Spanien, Portugal och Schweiz. I Finland används de övriga frekvensområdena redan av de tre etablerade teleoperatörerna, och de har med undantag av frekvensområdet 2,6 gigahertz tilldelats operatörerna genom s.k. skönhetstävlingar.

En mera ingående definition av det s.k. frekvensområdet 800 megahertz är 791—821 megahertz och 832—862 megahertz. Frekvensbandet är avsett att användas för frekvensdelning, dvs. en terminal sänder över en frekvens som en basstation tar emot. På motsvarande sätt sänder basstationen över en annan frekvens som terminalen tar emot. Dessa frekvenser kan av radiotekniska orsaker inte befinna sig bredvid varandra utan en s.k. upplänk eller nedlänk bör lämnas mellan dem. I Finland har detta område anvisats frekvenser för trådlösa mikrofoner.

I Finland är frekvenserna inom frekvensområdet 800 megahertz än så länge olika i fråga om användbarhet, särskilt i närheten av östgränsen. Såväl den enskilda tv-användningen som radiokommunikationen inom luftfarten i Ryssland ska skyddas mot eventuella störningar.

Det är möjligt att utan särskild frekvenskoordinering bygga ett heltäckande mobilnät inom frekvensområdet 800 megahertz på 55 kilometers avstånd från den finsk-ryska gränsen. Beroende på den geografiska platsen i gränsområdet kan basstationer för ett trådlöst bredbandsnät byggas på 12—20 kilometers avstånd från gränsen, och kunderna kan använda terminalerna på 4—12 kilometers avstånd från gränsen. På det här viset säkerställer man att störningar inte orsakas den ryska radiokommunikationen inom luftfarten i gränstrakterna.

Ryssland har anvisat frekvensområdet 800 megahertz för trådlöst bredband i Juli 2012 och verksamhet i frekvensområdet ska börjas i sommaren 2013. Således kommer radiokommunikationen inom luftfarten under de närmaste åren att upphöra inom frekvensområdet och Ryssland kommer sannolikt inte heller att ta i bruk frekvensområdet för digital television. När radiokommunikationen inom luftfarten i frekvensområdet har upphört i Ryssland, kan området användas även i Finland utan extra begränsningar.

Statsrådets frekvenspolitiska principbeslut

Statsrådet gav den 29 mars 2012 ett frekvenspolitiskt principbeslut. Enligt principbeslutet ska koncessioner för det s.k. frekvensområdet 800 megahertz beviljas genom en auktion. Enligt principbeslutet ska de lagändringar som frekvensauktionen förutsätter genomföras så att auktionen kan ordnas senast före utgången av 2013.

Syftet med auktionen är att främja en effektiv användning av frekvenserna på marknadens villkor, att utvidga tillgången till mobilt bredband särskilt utanför tätortsområden, att främja investeringar och att så snabbt som möjligt ta i bruk det riksomfattande bredbandiga mobilnätet samt att ge inkomster till staten.

Den bandbredd som bjuds ut uppgår till 2x30 megahertz. Frekvenserna inom det frekvensområde som auktionen gäller ska auktioneras ut som duplexband på 2x5 megahertz. Enligt principbeslutet ska frekvenserna auktioneras ut så att ett företag eller en sammanslutning får koncession för varje duplexband på vilket företaget eller sammanslut-

ningen har lagt det högsta godkända budet, förutsatt att det totala antalet frekvenser inte överstiger 2x15 megahertz. Den valda frekvensindelningen behandlas mera ingående i avsnitt 3 där de olika alternativen tas upp.

Utgångspriset på ett duplexband på 2x5 megahertz ska vara 16 670 000 euro. Koncessionsavgiften betalas till staten under fem års tid. Frågan behandlas mera ingående i avsnitt 4.1 där de ekonomiska konsekvenserna tas upp.

Om koncessionerna inte förenas med täckningsvillkor saknar de etablerade aktörerna sannolikt tillräckliga incitament för att bygga nät tillräckligt snabbt. En del av de koncessioner som ska beviljas ska förenas med ett villkor om att det nät som koncessionen gäller måste täcka 95 procent av befolkningen i Fastlandsfinland inom tre år från koncessionsperiodens början och 99 procent av befolkningen i Fastlandsfinland inom fem år från koncessionsperiodens början. De övriga koncessionerna som ska beviljas för området ska förenas med ett villkor om att det nät som koncessionen gäller måste byggas så att det täcker 97 procent av befolkningen i Fastlandsfinland inom fem år från koncessionsperiodens början. Teleföretagets eget nät ska kunna svara för minst 35 procent av den befolkningstäckning som krävs. Utanför det område där ett eget nät krävs ska gemensam nätanvändning inte begränsas.

Vid beräkningen av täckningsområdet beaktas de mobilnät för bredbandskommunikation som koncessionshavaren har byggt inom frekvensområdena 2,6 gigahertz och 1800 megahertz. Frekvensområdena används av de tre etablerade teleföretagen. Kravet på täckning bör utformas så att det även säkerställer en skälig täckning inomhus inom täckningsområdet. Koncessionsvillkoret för täckning inomhus samt de övriga villkoren för täckningsområdet definieras närmare i koncessionen som offentliggörs i samband med att koncessionerna förklaras lediga att sökas.

Duplexbanden inom frekvensområdet 800 megahertz är olika i fråga om användbarhet, särskilt i närheten av östgränsen, vilket beror på att frekvensbandet i Ryssland används för television och för radiokommunikation inom luftfarten. Även den nationella användningen av närliggande frekvensområden, främst för

tv-sändningar, kan i en del fall medföra olägenheter för aktörer som använder de lägsta frekvenserna i frekvensbandet i trådlösa bredbandsnät. Kostnader för störningar som användningen av frekvenser inom frekvensområdet orsakar ska betalas av koncessionshavaren i enlighet med radiolagen och annan lagstiftning om radiofrekvenser. Ett villkor om detta ska fogas till koncessionerna.

Koncessionerna för frekvensområdet beviljas teknikneutralt. Koncessionerna för frekvensområdet beviljas för 20 år.

På koncessionsvillkoren och auktionsförfarandet tillämpas i tillämpliga delar bestämmelserna i kommunikationsmarknadslagen och auktionslagen, t.ex. bestämmelserna om överföring av koncession, uthyrning av nyttjanderätten till frekvenser och närmare föreskrifter om auktionsförfarandet, inklusive flyttning av bud mellan ett duplexband. Syftet är att endast de ändringar som är nödvändiga enligt det frekvenspolitiska principbeslutet görs i auktionslagen och i Kommunikationsverkets föreskrift om auktionen och att auktionen vad gäller tekniken ordnas på samma sätt som auktionen 2009, dock med beaktande av de linjer som stakats ut i statsrådets frekvenspolitiska principbeslut.

De övriga villkoren för auktionen och koncessionerna ska enligt det frekvenspolitiska principbeslutet fastställas i samband med lagberedningen. De övriga villkor som en koncession är förenad med meddelas senast i samband med att koncessionerna förklaras lediga att sökas.

Frekvensområdet används för närvarande för radiomikrofoner, dvs. frekvensområdet utnyttjas vid användningen av trådlösa mikrofoner bl.a. i studior, teatrar och konserter. Användningen av frekvensområdet för annat än mobil kommunikation upphör före utgången av 2013. Ersättande frekvensområden för radiomikrofoner har anvisats redan tidigare. Efter det att principbeslutet har godkänts ska myndigheterna sörja för att berörda parter får tillräcklig information och ge anvisningar om de åtgärder som eventuellt behöver vidtas.

Den informationssamhällsbalk som nämns i regeringsprogrammet ska utformas så att auktionsmetoden kan användas även i fortsättningen, i synnerhet när koncessioner be-

viljas för nya frekvensområden. Samtidigt förbereds möjligheten att inom sådana frekvensområden där auktionsmetoden inte används införa en frekvensavgift som speglar frekvensernas marknadsvärde och är större än de administrativa kostnaderna.

Det frekvenspolitiska principbeslutet gäller mobil kommunikation. Lösningarna i fråga om televisionsverksamhetens framtid kommer att bedömas i det kommunikationspolitiska program för elektroniska medier som nämns i regeringsprogrammet.

Enligt principbeslutet ska kommunikationsministeriet tillsätta en delegation för frekvensärenden som ska bistå ministeriet med att utveckla frekvenspolitiken, såsom att bereda verkställigheten av det frekvenspolitiska principbeslutet. Delegationen tillsattes den 7 maj 2012.

Radiofrekvenser

Radiofrekvenserna är en begränsad naturresurs som har en mycket stor samhällslig, kulturell och ekonomisk betydelse.

Radiofrekvenser används för många olika ändamål i samhället och näringslivet. Frekvenser används t.ex. för mobil kommunikation, trådlöst bredband, satellitkommunikation, televisions- och radiosändningsverksamhet, trafik, positionsbestämning med radio och olika tillämpningar såsom larmsystem, fjärrstyrningsanordningar, hörapparater och mikrofoner. Frekvenser utnyttjas även i offentliga tjänster, t.ex. tjänster som hänför sig till den allmänna säkerheten, och i vetenskaplig verksamhet, t.ex. meteorologi.

Förvaltningen av och tillgången till frekvenser inverkar bl.a. på ekonomin, säkerheten, kulturen, vetenskapen och miljön. En ändamålsenlig och effektiv användning av frekvenser medför stordriftsfördelar som kan sänka kostnaderna för både företag och konsumenter och främja återhämtningen av ekonomin samt den sociala integrationen.

Frekvensregleringen har starka gränsöverskridande och internationella dimensioner av orsaker som hänför sig till hur radiosignaler fortplantar sig genom luften, internationaliteten i fråga om marknader som är beroende av radiokommunikationsbaserade tjänster samt

behovet av att undvika skadliga störningar mellan länder.

Kommunikationsverket administrerar användningen av radiofrekvenser i Finland. Genom att planera användningen av frekvenserna strävar man efter att säkerställa att både befintliga och framtida radiosystem har tillräcklig tillgång till användbara radiofrekvenser med så lite störningar som möjligt. Genom förordning fastställer statsrådet vilka frekvenser som ska användas för koncessionsberoende televerksamhet samt televisions- och radioverksamhet och som har ansetts vara av stor samhällelig betydelse.

Mobilnäten har anvisats frekvenser inom frekvensområdet 800 megahertz (fjärde generationens LTE-nät), områdena 900 megahertz och 1800 megahertz (andra generationens GSM-nät och inom området 900 megahertz tilläts även UMTS-användning), området 2100 megahertz (tredje generationens UMTS-nät) samt frekvensområdena 2,6 gigahertz (fjärde generationens LTE-nät) och 450 megahertz.

Inom frekvensområdet 450 megahertz har endast en koncession beviljats för ett bredbandigt digitalt mobilnät i Fastlandsfinland.

Inom frekvensområdena 900 megahertz, 1800 megahertz och 2100 megahertz har koncessioner beviljats tre teleföretag i Fastlandsfinland.

Frekvenserna inom området 2,6 gigahertz auktionerades ut 2009 och koncessioner beviljades fyra teleföretag.

LTE-teknik som möjliggör snabba trådlösa uppkopplingar kan förutom inom frekvensområdet 800 megahertz även användas inom frekvensområdena 2,6 gigahertz och 1800 megahertz som delats mellan de etablerade teleoperatörerna.

I framtiden kommer även ett frekvensområde som möjliggör fjärde generationens 4G-uppkopplingar att frigöras för användning av mobil kommunikation. I februari 2012 anvisade världskonferensen om radiokommunikationer (världsradiokonferensen, WRC-12) frekvensområdet 700 megahertz för trådlösa bredbandsnät efter 2015. Området används i nuläget för markbunden televisionsverksamhet.

För att frekvenserna ska kunna reserveras för trådlöst bredband krävs likväl ett slutgil-

tigt beslut av världsradiokonferensen 2015 och beslut på EU-nivå samt bilateral frekvenskoordinering. I Finland gäller de nuvarande tv-koncessionerna för frekvensområdet till utgången av 2016. Enligt det frekvenspolitiska principbeslutet strävar Finland efter att påverka den internationella beredningen av frågan och det internationella samarbetet för att de internationella begränsningar som hindrar att frekvensområdet tas i bruk för mobil kommunikation ska avlägsnas så snabbt som möjligt. När det i Finland blir möjligt att anvisa frekvensområdet för mobil kommunikation, kommer koncessioner för frekvensområdet att beviljas på det sätt som bäst främjar konkurrensen på marknaden.

Kommunikationsmarknaden

I europeisk jämförelse är den finska kommunikationsmarknaden liten, utvecklad och konkurrensutsatt. Centrala företag inom branschen är TeliaSonera Finland Oyj, Elisa Abp, DNA Finland Ab och Finnet-gruppen som består av lokala telefonbolag.

Vid utgången av 2011 fanns det i Finland sammanlagt ungefär 8,9 miljoner mobilabonnemang. Den finska marknaden för mobil kommunikation domineras av tre nätooperatörer: TeliaSonera Finland Oyj, Elisa Abp och DNA Finland Ab. Deras sammanlagda marknadsandel är ungefär 98 procent. Elisäs marknadsandel är 39 procent, TeliaSoneras 35 procent och DNA:s 24 procent. Dessutom finns det i Finland en mobilnätsoperatör som verkar på Åland och ungefär 10 virtuella operatörer, som erbjuder mobila kommunikationstjänster genom att hyra kapacitet i de stora nätooperatörernas rikstäckande nät. Dessa operatörers sammanlagda marknadsandel är ungefär 2 procent. I marknadsandelarna har det under de senaste åren skett främst små förändringar bland de största aktörerna, medan det knappt har skett några förändringar alls i de övriga aktörernas marknadsandelar.

Vid utgången av 2011 fanns det sammanlagt 3,6 miljoner bredbandsabonnemang. Antalet bredbandsabonnemang har under de senaste åren stigit kraftigt i synnerhet på grund av det ökade antalet bredbandiga mobilabonnemang. Bredbandsmarknaden har i Finland

koncetrerats till de tre största aktörerna, som samtidigt är de tre största operatörerna på marknaden för mobila kommunikationstjänster.

Marknaden för bredband i mobilnät och i fasta nät har koncentrerats. Konstellationen med tre konkurrerande operatörer har dock möjliggjort en betydande priskonkurrens, och i Finland har priserna på mobila kommunikationstjänster länge varit lägre än i EU i genomsnitt. Bredbandstjänsterna i det fasta nätet domineras på regionnivå i allmänhet av en stark operatör som tävlar med flera små operatörer.

Övervakning som gäller Europeiska unionens roamingförordning

Enligt kommunikationsmarknadslagens 127 a § som upphävdes i juni 2012 tillämpades kommunikationsmarknadslagen också på tillsyn över iakttagandet av, påföljder vid brott mot och avgörande av tvister med anledning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007 om roaming i allmänna mobiltelefonnät i gemenskapen. Paragrafen gällde till den 30 juni 2012, då även roamingförordningen upphörde att gälla.

Regleringen av roaming har likväl fortsatt inom Europeiska unionen och Europeiska unionens nya förordning om roaming i allmänna mobilnät i unionen (EU) nr 531/2012 trädde i kraft den 1 juli 2012.

1.2 Lagstiftningen i Europeiska unionen

Ramdirektivet

När det gäller direktiven om elektronisk kommunikation finns det bestämmelser om frekvenser närmast i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/20/EG om auktorisation för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (nedan *auktorisationsdirektivet*) och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (nedan *ramdirektivet*).

Artikel 8 i ramdirektivet förutsätter att man i största möjliga utsträckning ska sträva efter

en teknikneutral reglering. Enligt artikel 8 a i ramdirektivet ska medlemsstaterna samarbeta med varandra och kommissionen när det gäller strategisk planering, samordning och harmonisering av användningen av radiofrekvenser i Europeiska gemenskapen. Medlemsstaterna ska i samarbete med varandra och kommissionen verka för en samordning av strategierna för radiospektrumpolitiken i Europeiska gemenskapen. Enligt artikeln får kommissionen, med beaktande av yttrandet från gruppen för radiospektrumpolitik för Europaparlamentet och rådet lägga fram lagförslag om inrättande av fleråriga program för radiospektrumpolitiken. I artikeln konstateras dessutom att kommissionen får föreslå Europaparlamentet och rådet gemensamma allmänna politiska mål, när så är nödvändigt för att säkerställa en effektiv samordning av Europeiska gemenskapens intressen inom internationella organisationer med ansvar för radiospektrumfrågor. Artikel 9 i ramdirektivet förutsätter en effektiv förvaltning av radiofrekvenser samt objektiva, öppet redovisade, ickediskriminerande och proportionella kriterier när beslut fattas om frekvensernas användningsändamål och om frekvenstilldelning.

Enligt artikel 9.3 i ramdirektivet ska medlemsstaterna säkerställa att alla former av teknik som används för elektroniska kommunikationstjänster kan användas i de radiofrekvensband som förklarats tillgängliga för elektroniska kommunikationstjänster i den nationella planen för frekvensallokering i enlighet med gemenskapslagstiftningen. Medlemsstaterna får dock fastställa proportionella och icke-diskriminerande begränsningar oberoende av teknik när det är nödvändigt för att undvika skadliga störningar, skydda folkhälsan mot elektromagnetiska fält, säkerställa tjänsternas tekniska kvalitet, garantera en effektiv spektrumanvändning, eller säkerställa ett mål av allmänt intresse.

Direktivet ger medlemsstaterna möjlighet att bestämma om de förfaranden genom vilka företag kan överföra nyttjanderätten till radiofrekvenser på andra företag. Om denna överföringsmöjlighet föreskrivs i lag, ska överföringen ske i enlighet med det förfarande som fastställs av regleringsmyndigheten.

Auktorisationsdirektivet

Syftet med auktorisationsdirektivet är att skapa förutsättningar för en inre marknad för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster genom harmonisering och förenkling av de bestämmelser och villkor som gäller för auktorisation. Syftet med auktorisationssystemet är även att ta hänsyn till kommunikationsteknikernas konvergens och behandla olika serviceformer på ett sätt som inte är beroende av tekniken.

Enligt artikel 5 i direktivet ska medlemsstaterna, om det är möjligt, inte kräva att individuella nyttjanderätter beviljas som förutsättning för nyttjandet av radiofrekvenser. Om användningen av radiofrekvenser bygger på individuella nyttjanderätter, ska denna rätt på begäran beviljas alla företag som omfattas av allmän auktorisation, om inte en kvantitativ inskränkning av rättigheterna är nödvändig för att säkerställa att dessa radiofrekvenser används på ett effektivt sätt. Nyttjanderätterna till radiofrekvenser ska beviljas genom öppna, objektiva, proportionella och icke-diskriminerande förfaranden med god insyn. Vid beviljandet av nyttjanderätter ska det anges om de kan överlåtas av rättsinnehavaren och på vilka villkor detta kan ske. Beslut om nyttjanderätter ska i fråga om radiofrekvenser fattas inom sex veckor. Tidsfristen kan förlängas med åtta månader, om radiofrekvenser beviljas genom konkurrensförfaranden eller jämförande urvalsförfaranden. Beslut om nyttjanderätter ska offentliggöras.

I artikel 6 i auktorisationsdirektivet anges de maximivillkor som kan fogas till nyttjanderätter till radiofrekvenser. Villkoren ska kunna motiveras objektivt med hänsyn till nätet eller tjänsten samt vara icke-diskriminerande, proportionella och öppet redovisade.

I artikel 7 i direktivet anges faktorer som ska beaktas när en begränsning av nyttjanderätterna till radiofrekvenser övervägs. När begränsningar övervägs ska medlemsstaten sträva efter att beakta nyttan för användarna samt underlätta utvecklingen av konkurrensen. Alla berörda parter, inbegripet användarna och konsumenterna, ska ges tillfälle att lägga fram synpunkter på eventuella begränsningar. Ett beslut om begränsning jämte

motiveringar ska offentliggöras. Sedan beslut fattats om fördelningsförfarandet ska medlemsstaten förklara nyttjanderätterna till radiofrekvenserna lediga att sökas.

Med skäliga intervall eller på motiverad begäran av de berörda företagen ska det kontrolleras om begränsningarna av nyttjanderätterna till radiofrekvenserna är nödvändiga. Om ytterligare nyttjanderätter kan beviljas, ska medlemsstaten offentliggöra denna information och förklara de nya nyttjanderätterna lediga att sökas.

Nyttjanderätter till radiofrekvenser ska beviljas genom objektiva, öppet redovisade, icke-diskriminerande och proportionella urvalskriterier. I urvalskriterierna ska vikt fästas vid huruvida målen i artikel 8 i ramdirektivet har uppnåtts. Vid användningen av konkurrensförfaranden eller jämförande urvalsförfaranden får den allmänna tidsfristen på sex veckor för beviljande av nyttjanderätter förlängas med högst åtta månader för att garantera rättvisa, rimliga, tydliga och öppna förfaranden för alla berörda parter.

Artikel 8 reglerar tilldelningen av radiofrekvenser, om användningen av frekvenser är internationellt harmoniserad och villkor och förfaranden för tillträde har överenskommit internationellt. Då ska medlemsstaterna bevilja nyttjanderätter i enlighet med internationella avtal och gemenskapsbestämmelser och inga ytterligare villkor, ytterligare kriterier eller förfaranden som kan begränsa, ändra eller fördröja en harmoniserad tilldelning av radiofrekvenserna får läggas till urvalsförfarandet.

Om regleringsmyndigheten finner att ett företag inte uppfyller ett eller flera av villkoren eller de särskilda skyldigheter som ålagts företaget, ska den enligt artikel 10 underrätta företaget om detta och ge företaget möjlighet att inom en rimlig tidsperiod inkomma med synpunkter eller åtgärda bristerna. Om företaget inte åtgärdar bristerna inom utsatt tid, ska regleringsmyndigheten vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att villkoren och skyldigheterna uppfylls.

I artikel 10 åläggs medlemsstaterna att ge de berörda myndigheterna befogenheter att vid behov bestämma om ekonomiska sanktioner för företagen. Företaget ska genast informeras om åtgärderna och motiven för des-

sa, och en rimlig tidsfrist för företaget för att efterleva åtgärden ska samtidigt fastställas.

Regleringsmyndigheten får hindra ett företag från att fortsätta med sin verksamhet eller tillfälligt upphäva eller återkalla nyttjanderätterna, om företaget allvarligt eller upprepade gånger åsidosatt villkoren eller de särskilda skyldigheterna och ovan beskrivna myndighetsåtgärder inte gett resultat. Om överträdelser av villkoren och de särskilda skyldigheterna utgör ett direkt och allvarligt hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsa, eller kommer att orsaka allvarliga ekonomiska eller operativa problem för andra företag eller användare, får regleringsmyndigheten vidta brådskande provisoriska åtgärder för att åtgärda problemet.

I artikel 11 i direktivet bestäms om de skäl med stöd av vilka regleringsmyndigheten kan kräva uppgifter av företagen. Uppgifter kan samlas in systematiskt eller i enskilda fall vid övervakningen av hur skyldigheterna i anslutning till avgifter (administrativa avgifter och avgifter för nyttjanderätter samt eventuella avgifter för samhällsomfattande tjänster) samt de sektorvisa särskilda skyldigheterna som eventuellt ålagts företaget iakttas. Medlemsstaterna får kräva att företagen tillhandahåller uppgifter som krävs för skyddande av en effektiv användning och säkerställande av en ändamålsenlig förvaltning av radiofrekvenser samt utvärdering av sådan framtida utveckling av nät och tjänster som kan påverka de grossisttjänster som gjorts tillgängliga för konkurrenter.

Alla villkor i anslutning till nyttjanderätter till radiofrekvenser får i enskilda fall kontrolleras, om det har inkommit klagomål om företaget eller om regleringsmyndigheten av andra skäl misstänker att något villkor inte uppfylls. I samband med beviljandet av nyttjanderätter kan uppgifter begäras även av de berörda företagen.

Artikel 13 i direktivet gör det möjligt för medlemsstaterna att bevilja myndigheterna rätt att ta ut avgifter för nyttjanderätter till radiofrekvenser samt rättigheter att installera faciliteter. Grunden för avgifterna ska vara att säkerställa en så effektiv användning av resurserna som möjligt.

Det frekvenspolitiska programmet

Enligt ramdirektivet får kommissionen för Europaparlamentet och rådet lägga fram lagförslag om inrättandet av fleråriga program för radiospektrumpolitiken. I februari 2012 antog Europaparlamentet och rådet inrättandet av det första fleråriga programmet för radiospektrumpolitiken.

I programmet fastställs de politiska riktlinjerna och målen för den strategiska planeringen och harmoniseringen av spektrumanvändningen i enlighet med de direktiv som ska tillämpas på elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

Syftet med programmet är att särskilt stödja Europa 2020-strategin och den digitala agendan enligt vilken alla unionens medborgare senast 2020 ska ha allmän tillgång till bredband med hastigheter på minst 30 megabit per sekund.

I förslaget fastställs särskilda mål för trådlöst bredband. I programmet föreskrivs särskilt om frekvensbandet 800 megahertz som enligt förslaget ska auktioneras ut. Medlemsstaterna ska senast den 1 januari 2013 göra frekvensområdet tillgängligt för elektroniska kommunikationstjänster. Om exceptionella nationella eller lokala förhållanden i en medlemsstat eller problem med den gränsöverskridande frekvenskoordineringen hindra att frekvensområdet görs tillgängligt i medlemsstaten, kan kommissionen, på den berörda medlemsstatens vederbörligt motiverade begäran, bevilja särskilda undantag fram till utgången av 2015.

Kommissionens frekvensbeslut

Kommissionen utfärdade den 6 maj 2010 ett beslut (Kommissionens beslut om harmoniserade tekniska villkor för användning av frekvensbandet 790—862 MHz för markbundna system som kan tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster i Europeiska unionen, 2010/267/EU) enligt vilket en gemenskapsstrategi som frigör frekvensbandet 800 megahertz senast 2015 och tekniska villkor som förhindrar gränsöverskridande störningar med hög effekt ska införas.

Enligt kommissionens beslut är reserveringen av frekvensbandet 800 megahertz för markbundna system som kan tillhandahålla

elektroniska kommunikationstjänster viktig för att man ska kunna hantera konvergensen mellan sektorerna för fasta och mobila tjänster och rundradiotjänster och ta hänsyn till teknisk innovation. De tjänster som tillhandahålls i det här frekvensbandet bör huvudsakligen inriktas på slutanvändares tillgång till bredbandskommunikation.

Kommissionens beslut syftar till att harmonisera de tekniska villkoren för tillgång till och effektiv användning av frekvensbandet 800 megahertz för tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster. Beslutet innehåller tekniska parametrar med hjälp av vilka man på ett ändamålsenligt sätt kan undvika skadliga störningar.

Europeiska unionens nya roamingförordning

Europeiska gemenskapens roamingförordning (EG) nr 717/2007 upphörde att gälla den 30 juni 2012. Regleringen av roaming fortsätter dock inom Europeiska unionen. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen trädde i kraft den 1 juli 2012. I den nya roamingförordningen har regleringen av pristaken utvidgats till att gälla även slutkundsavgifterna för dataöverföring. Pristaken för grossistavgifterna och slutkundsavgifterna för samtals-, sms- och dataroamingtjänster sjunker stegvis fram till 2014. Pristaken för slutkundsavgifter tillämpas fram till den 30 juni 2017 och pristaken för grossistavgifter i princip fram till 2022. Kommissionen ska 2016 göra en översyn över hur denna förordning fungerar och föreslå eventuella ändringar av regleringen.

Artikel 3—6 i den nya roamingförordningen innehåller strukturella reformer av roamingmarknaden och avsikten med dessa är att öka konkurrensen stegvis så att behovet av prisreglering försvinner. Mobilnätoperatörer ska i sitt nät erbjuda roamingtjänststillträde i grossistledet till de reglerade priserna för erbjudande av roamingtjänster. Syftet med de strukturella reformerna är att bl.a. möjliggöra att användare kan köpa roamingtjänster inom EU:s territorium även av andra konkurrerande teleföretag och inte bara av det teleföretag som erbjudit dem anslutningen, vilket är fallet i nuläget.

Enligt artikel 16.1 i roamingförordningen ska de nationella regleringsmyndigheterna övervaka att förordningen följs inom deras respektive territorier. Enligt artikel 16.3 ska de nationella regleringsmyndigheterna även övervaka ofrivillig roaming. Enligt artikel 16.4 ska de nationella regleringsmyndigheterna ha befogenhet att kräva att företag som omfattas av skyldigheterna i förordningen lämnar all information som är relevant för förordningens genomförande och verkställighet.

Vid tvister som rör skyldigheter enligt roamingförordningen mellan företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster ska enligt artikel 17.1 i roamingförordningen de tvistlösningsförfaranden som fastställts i artiklarna 20 och 21 i ramdirektivet som gäller elektronisk kommunikation tillämpas. Artiklarna i fråga har genomförts nationellt genom bestämmelserna i 126 och 126 a § i kommunikationsmarknadslagen och dessutom tillämpas bestämmelser i förvaltningslagen (434/2003) och 6 § i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om en olöst tvist i en fråga berör en konsument eller en slutanvändare ska medlemsstaterna enligt artikel 17.2 i förordningen dessutom se till att de förfaranden för lösning av tvister utanför domstol som fastställs i artikel 34 i direktivet om samhällsomfattande tjänster som gäller elektronisk kommunikation (2002/22/EY) kan användas. I Finland har konsumenter rätt att få tvister behandlade av konsumenttvistenämnden så som föreskrivs i lagen om konsumenttvistenämnden (8/2007).

Enligt artikel 18 i roamingförordningen ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att se till att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Teleföretagen ska tillämpa pristaken för grossistavgifterna och slutkundsavgifterna enligt den nya förordningen från och med den 1 juli 2012. De strukturella reformerna av roamingmarknaden träder i kraft stegvis före den 1 juli 2014.

Roamingförordningen är i kraft tills den 30 juni 2022.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Målsättning

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering ska man i frekvenspolitiken beakta den finländska kulturens och kommunikationspolitikens behov samtidigt som man ska eftersträva en effektiv användning av frekvenserna med utnyttjande av tidigare erfarenheter. Genom lagstiftning, frekvenspolitik och villkor i nätkoncessionerna säkerställer man att den elektroniska kommunikationen har ett mångsidigt innehåll och håller hög kvalitet.

Under den förra regeringsperioden arbetade man för att effektivisera frekvensanvändningen bl.a. genom att för första gången i Finland på försök använda en auktion som metod för tilldelningen av frekvenser. Erfarenheterna från auktionen inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz visar att metoden även på den finska marknaden erbjuder ett fungerande sätt att fördela nyttjanderätterna till olika frekvenser. Alla de övriga frekvensområdena i Finland har tilldelats sökande genom jämförande förfaranden, dvs. genom s.k. skönhetsstävlingar.

Syftet med auktionen är att öka effektiviteten i användning av frekvenserna på marknadens villkor. Frekvenserna är värdefulla och måste därför användas så effektivt som möjligt. Effektiviteten kan främjas bl.a. genom att man gör frekvensanvändningen mera marknadsbaserad. Målet med den första frekvensauktionen 2009 var uttryckligen att pröva en mekanism som ur förvaltningssynpunkt är enkel och klar och som ökar effektiviteten och flexibiliteten i frekvensanvändningen.

Statsrådet beslutade i sitt frekvenspolitiska principbeslut som det gav den 29 mars 2012 att koncessioner för frekvensområdet 800 megahertz, reserverat för mobil kommunikation, ska beviljas senast före utgången av 2013 genom en auktion.

Syftet med auktionen är att utvidga tillgången till mobilt bredband särskilt utanför tätortsområden och att så snabbt som möjligt ta i bruk det riksomfattande bredbandiga mobilnätet. Frekvensområdet gör det möjligt att

kostnadseffektivt bygga snabba trådlösa förbindelser särskilt i glest befolkade områden. Området lämpar sig även väl för utbyggnad i stadsmiljö.

Enligt statsrådets frekvenspolitiska principbeslut kommer koncessionerna att förenas med villkor som gäller täckningsområdet för ett nät. Syftet är att nästan alla finländare före 2019 ska ha tillgång till snabba trådlösa bredbandsuppkopplingar.

Genom den frekvensindelning som föreslås i propositionen kan ett teleföretag få tillgång till ett tillräckligt brett frekvensband för att erbjuda snabba trådlösa uppkopplingar på t.o.m. 26 megabit per sekund.

Syftet med auktionen är dessutom att ge inkomster till staten. Enligt propositionen fastställs ett utgångspris på frekvenserna, vilket medför att det totala priset på det mycket värdefulla frekvensområdet blir minst 100 miljoner euro.

Eftersom auktionslagen stiftades med tanke på frekvensauktionen av frekvensområdet 2,6 gigahertz, förutsätter den nya auktionen att auktionslagen ändras. Lagen ändras i enlighet med de linjer som stakats ut i statsrådets frekvenspolitiska principbeslut så att lagen kan tillämpas även på auktionen av frekvensområdet 800 megahertz.

Syftet är att bara de delvis enbart tekniska ändringar som är nödvändiga enligt det frekvenspolitiska principbeslutet görs i auktionslagen och i Kommunikationsverkets föreskrift om auktionen och att auktionen vad gäller tekniken ordnas på samma sätt som auktionen 2009, dock med beaktande av de linjer som stakats ut i statsrådets frekvenspolitiska principbeslut.

2.2 De viktigaste förslagen

Det föreslås att lagens tillämpningsområde ändras så att lagen kan tillämpas även på auktionen av frekvensområdet 800 megahertz.

Till paragrafen om den tekniska indelningen av frekvensområdet fogas ett nytt moment om frekvensområdet 800 megahertz. Enligt det föreslagna momentet ska sammanlagt sex duplexband på 5 megahertz var auktioneras ut inom frekvensområdet.

Paragrafen om beviljande av koncession ändras så att inom frekvensområdet 800 megahertz kan koncession beviljas för högst tre duplexband på 5 megahertz per företag eller sammanslutning.

Paragrafen om anmälan till auktion ändras så att Kommunikationsverket kan meddela närmare föreskrifter om hur anmälan till auktionen ska göras och om tidsfristen för anmälan.

Paragrafen om deltagaravgift ändras så att den motsvarar de kostnader som Kommunikationsverket har för ordnandet av auktionen. Företag ska när de anmäler sig till auktionen vara skyldiga att betala en deltagaravgift på 65 000 euro.

I paragrafen om auktionsförfarandet tas det in ett omnämnande av utgångspriset på duplexbanden inom frekvensområdet 800 megahertz enligt statsrådets frekvenspolitiska principbeslut.

Om tillsyn över iakttagandet av och påföljder vid brott mot Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen föreskrivs temporärt fram till den 30 juni 2022.

3 Alternativ

Frekvenserna inom frekvensområdet som auktioneras ut ska fördelas på ett sätt som säkerställer en så effektiv frekvensanvändning som möjligt. De lediga frekvenserna i området omfattar sammanlagt 2x30 megahertz.

I statsrådets frekvenspolitiska principbeslut har det beslutats om villkoren för den tekniska indelningen av frekvenserna. Frekvenserna ska auktioneras ut som duplexband på 2x5 megahertz så, att ett företag eller en sammanslutning beviljas koncession för varje duplexband som företaget eller sammanslutningen när auktionen avslutats har lagt det högsta godkända budet på, förutsatt att det totala antalet frekvenser inte överstiger 2x15 megahertz.

Enligt den här modellen kan upp till sex operatörer skaffa sig frekvenser genom auktionen. Så smala frekvensband är dock av tekniska orsaker inte attraktiva för operatörerna. Den valda modellen innebär också att det är möjligt att de tre etablerade operatörerna ropar in två duplexband på 2x5 mega-

hertz var. Resultatet av auktionen, dvs. antalet koncessioner som beviljas, beror på hur högt operatörerna värderar möjligheten att få ett så brett frekvensband som möjligt. Det är alltså även möjligt att en aktör, som sannolikt är en av de etablerade, ropar in tre duplexband på 2x5 megahertz och en annan aktör, även den sannolikt en av de etablerade, likaså ropar in tre duplexband på 2x5 megahertz. De etablerade operatörerna kan bygga nät inom området 800 megahertz mera kostnads-effektivt än andra operatörer tack vare de nät som de redan äger.

Den överföringshastighet som kan erbjudas växer ungefär linjärt med bredden på duplexbandet. Teoretiskt sett fördubblas överföringshastigheten i ett LTE-nät när den tillgängliga bandbredden fördubblas. I ett LTE-nät sker dataöverföringen med breda bandbredder ungefär tio gånger snabbare än i ett UMTS-nät. Teoretiskt sett är den maximala överföringshastigheten i ett LTE-nät t.o.m. 100 megabit per sekund.

En operatör som har tillgång till ett LTE-nät med tillräcklig bandbredd kan erbjuda ett konkurrenskraftigt alternativ till bredband i fasta nät, särskilt i glest befolkade områden. Ur en operatörs synvinkel är bandbredden 2x20 megahertz sannolikt den tekniskt sett mest effektiva. Vid empiriska mätningar har man kommit upp i genomsnittliga överföringshastigheter på 35 megabit per sekund för en operatör som har tillgång till ett frekvensband på 2x20 megahertz. Enligt de uppgifter som Kommunikationsministeriet har fått kan en operatör med ett frekvensband på 2x15 megahertz erbjuda uppkopplingar med hastigheter på ungefär 26 megabit per sekund. Hastigheterna kommer dessutom att i takt med den tekniska utvecklingen växa betydligt redan under de närmaste åren.

I det utkast till frekvenspolitiskt principbeslut som Kommunikationsministeriet sände på remiss ingick ett förslag om att en operatör som deltar i auktionen får ropa in frekvenser på högst 2x20 megahertz, varmed en operatör kunde ha haft möjlighet att skaffat sig ett betydligt bredare frekvensband än övriga operatörer. Under den fortsatta beredningen beslutade ministeriet dock att som slutlig modell föreslå ett alternativ som inte kan medföra att en operatör får en betydligt

starkare ställning än övriga operatörer i fråga om utbudet av mycket snabba trådlösa uppkopplingar i nätet 800 megahertz. En modell där två operatörer har möjlighet att skaffa sig ett frekvensband som är tillräckligt brett för att möjliggöra snabba trådlösa uppkopplingar som kan ersätta fasta anslutningar skulle främja konkurrensen på marknaden också i de situationer där en av koncessionshavarna även är en etablerad aktör i det fasta nätet. I så fall skulle det inte finnas bara en enda operatör med en mycket stark ställning på marknaden.

En operatör som har tillgång till ett LTE-nät med en bandbredd på 2x15 megahertz kan erbjuda ett konkurrenskraftigt alternativ till bredband i fasta nät, särskilt i glest befolkade områden. Enligt EU:s digitala agenda bör alla medborgare senast före utgången av 2020 ha tillgång till snabba bredband på minst 30 megabit per sekund. Ett utbud som ersätter fasta bredbandsuppkopplingar ökar priskonkurrensen på marknaden för fasta bredband särskilt i glest befolkade områden.

Den föreslagna modellen främjar en effektiv användning av frekvenserna på marknadens villkor, eftersom det i auktionen råder äkta konkurrens mellan operatörerna. En möjlighet att påverka utbyggnadstakten är att förena koncessionerna med täckningsvillkor. Den föreslagna modellen kan även påskynda lanseringen av nya tjänster, eftersom de operatörer som deltar i auktionen har möjlighet att profilera sig gentemot konkurrenterna.

Den föreslagna modellen möjliggör även att det för en helt ny operatör som inte har vare sig LTE- eller UMTS-nät kan vara ändamålsenligt att bygga ett nytt nät, eftersom det finns möjlighet att skaffa ett tillräckligt brett frekvensband. Sannolikheten för detta utfall påverkas dock även av den finska kommunikationsmarknadens struktur och de investeringar i UMTS-nät som de etablerade operatörerna redan har gjort.

I samband med beredningen av det frekvenspolitiska principbeslutet övervägdes även bl.a. ett alternativ där ett företag i auktionen kunde skaffa frekvenser på högst 2x10 megahertz.

Om det största antalet frekvenser i auktionen är 2x10 megahertz, skulle frekvensområdet sannolikt delas mellan de tre etablerade

aktörerna och det nuvarande marknadsläget skulle inte ändras i väsentlig grad. Eftersom LTE-uppkopplingshastigheterna ökar lineärt, kan man med sådana frekvensband dock inte trådlöst uppnå lika stora hastigheter som genom den modell som föreslås i det frekvenspolitiska principbeslutet. Dessutom ger auktionen sannolikt en mindre inkomstökning än övriga alternativ, eftersom det främst är de tre etablerade aktörerna som tävlar om frekvenserna och de har möjlighet att få samma antal frekvenser.

Om det största antalet frekvenser i auktionen är 2x20 megahertz, skulle frekvensområdet sannolikt delas mellan två etablerade operatörer. Den ena skulle få två duplexband på 5 megahertz och den andra fyra duplexband på 5 megahertz. Auktionsintäkterna från denna modell skulle sannolikt bli större än i de andra alternativen. Det skulle dock på marknaden ha funnits en operatör med en starkare ställning än övriga operatörer och särskilt i områden där operatören även är den etablerade operatören för ett fast bredbandsnät skulle konkurrenseffekterna ha varit mindre än i den valda modellen. Även om 2x20 megahertz sannolikt är den mest optimala bandbredden med tanke på operatörerna, kan man även med den modell som valts i principbeslutet i enlighet med vad som konstaterats ovan erbjuda mycket snabba trådlösa anslutningar.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för statsfinanserna

Det går inte att på förhand exakt uppskatta hur stora intäkterna av auktionen blir. När de inkomster som auktioner av samma frekvensområde har gett i andra länder (Sverige, Tyskland, Frankrike) ställs i proportion till Finlands folkmängd, kan det ekonomiska värdet av frekvensområdet mycket grovt uppskattas till ungefär 130—230 miljoner euro. Genom ett tillräckligt högt utgångspris i auktionen kan man säkerställa att auktionsmodellen, som inte nödvändigtvis leder till en stark konkurrens om frekvenserna mellan operatörerna, ändå inbringar ett pris som

speglar det ekonomiska värdet av frekvenserna.

Statsrådet beslutade i sitt frekvenspolitiska principbeslut att utgångspriset för ett duplexband på 2x5 megahertz i auktionen inom frekvensområdet 800 megahertz ska vara 16,67 miljoner euro, varför priset på en koncession för tre duplexband på 5 megahertz blir minst 50 miljoner euro och det totala priset för hela frekvensområdet minst ungefär 100 miljoner euro. Ställd i relation till koncessionsperiodens längd utgör denna summa endast ungefär en promille av teleföretagens årliga omsättning. Enligt statsrådets principbeslut och förslaget ska summan betalas till staten under fem års tid. Intäkterna från auktionen föreslås bli intäktsförda i statsbudgeten.

Staten är beredd att med budgetmedel stödja utbyggnaden av bredbandsnät med 66 miljoner euro, eftersom teleföretagen har varit passiva när det gäller att bygga bredband i områden där det inte är kommersiellt lönsamt.

Ordnandet av auktionen medför administrativa kostnader av engångsnatur för Kommunikationsverket. Sådana kostnader är kostnader för anskaffning av ett elektroniskt auktionssystem och personalkostnader i direkt anslutning till auktionen och ordnandet av den.

Ordnandet av auktionen beräknas orsaka Kommunikationsverket kostnader på ungefär 250 000—300 000 euro. I summan ingår ungefär 150 000 euro för anskaffningen av ett elektroniskt auktionssystem och sakkunnigtjänster i anslutning till det samt personalkostnader motsvarande sammanlagt 1,5 årsverken i direkt anslutning till auktionen. Auktionen föranleder inget behov av att utöka personalen, utan den genomförs genom en omfördelning av de befintliga personalresurserna. I personalkostnaderna ingår de direkta lönekostnaderna och arbetsgivaravgifterna och dessutom en andel av Kommunikationsverkets stödfunktioner och gemensamma kostnader.

Enligt 6 § i auktionslagen är företag eller sammanslutningar som anmält sig till auktionen skyldiga att betala en deltagaravgift. Avsikten med deltagaravgiften är att ta ut en summa som täcker auktionskostnaderna. I propositionen föreslås det att deltagaravgiften

ten ska vara 65 000 euro. Eftersom det är fråga om en fast avgift, kan företagen förutse sina kostnader för auktionen. Enligt den gällande auktionslagen är deltagaravgiften 50 000 euro.

I statsbudgeten är Kommunikationsverket ett nettobudgeterat ämbetsverk som i huvudsak täcker kostnaderna för sin verksamhet med avgifter som verket tar ut av kunderna. Inkomster av prestationer av skattenatur budgeteras i statsbudgeten bland övriga inkomster av skattenatur. Motsvarande utgifter beaktas vid dimensioneringen av verkets omkostnadsanslag.

Konsekvenser för teleföretagen

Ibrukttagandet av auktioner kommer att påverka kommunikationsmarknaden. I Finland har nyttjanderätter till radiofrekvenser tilldelats genom auktion en gång tidigare 2009.

Frekvensauktionen ökar i någon mån avgifterna för de teleföretag som deltar i auktionen. Enligt bedömningar har avgifterna dock en ringa inverkan på teleföretagens ekonomi och priset på bredbandstjänster. Auktionen gör emellertid att användningen av frekvenser blir flexiblere inom frekvensområdet i fråga, vilket gagnar teleföretagen.

I den första finska frekvensauktionen 2009 hade det inte ställts upp några mål för avkastningen och priserna blev måttliga. Frekvensernas pris bestämdes bl.a. av storleken på efterfrågan. Frekvenserna inom området 800 megahertz är dock ekonomiskt sett betydligt värdefullare än det frekvensområde som auktionerades ut 2009. Det ekonomiska värdet av frekvensområdet för hela EU uppskattas till flera tiotals miljarder euro. För de etablerade teleföretagen är det ekonomiskt fördelaktigt att bygga bredband i frekvensbandet 800 megahertz, eftersom de kan utnyttja en stor del av den infrastruktur som finns i befintliga nät.

Auktionernas inverkan på teleföretagens investeringar kan bedömas utifrån internationella exempel. I samband med 3G-auktionerna vid millennieskiftet fördes livliga diskussioner om den inverkan som de auktionspriser som betalas för koncessionerna har på nätinvesteringarna.

Höga auktionsavgifter kan minska investeringarna på kommunikationsmarknaden, eftersom ett teleföretags finansiella ställning efter auktionen har försvagats och företaget inte nödvändigtvis har förutsättningar att göra snabba investeringar som ytterligare försämrar företagets finansiella situation. Investeringsviljan bestäms dock helt och håller av jämförelser mellan kostnaderna för investeringen och de förväntade intäkterna, och därför har tidigare investeringar inte någon betydelse. Om man ser till genomförda 3G-investeringar i Europa verkar inte sättet på vilket koncessionerna beviljas ha någon betydande inverkan på nätinvesteringarna.

Eftermarknaden för koncessioner anses effektivisera användningen av frekvenser, eftersom den skapar en alternativ kostnad för frekvenserna och främjar en effektivare tilldelning av frekvenserna.

Konsekvenser för konsumenterna

Auktionernas inverkan på konsumentpriserna kan bedömas utifrån internationella exempel. Vid en jämförelse av slutanvändarpriserna i OECD-länderna, var värdet på en genomsnittlig priskorg för mobil kommunikation där priserna vägts in enligt köpkraften något högre i de länder där auktioner användes än i de länder där skönhetsstävlingar användes. I augusti 2006 uppgick det genomsnittliga värdet på priskorgen i de länder där auktioner användes till 409 US-dollar och i de länder där skönhetsstävlingar användes uppgick värdet till 372 US-dollar.

De högsta avgifterna för 3G-koncessioner betalades vid millennieskiftet i Tyskland och Storbritannien, som dock ligger på medelnivå bland OECD-länderna vad prinsnivån beträffar.

En äkta konkurrenssituation på marknaden har en större inverkan på slutanvändarpriserna än auktioner. Situationen kan uppnås med en lyckad reglering oberoende av på vilket sätt koncessioner beviljas. I t.ex. länderna i Nordeuropa har slutanvändarpriserna varit förmånliga oberoende av på vilket sätt frekvenser beviljats.

Auktionsmetoden har använts t.ex. i länder där prinsnivån är lägre än i Finland, såsom Österrike, Danmark och Cypern. Däremot är

priserna på mobila kommunikationstjänster högre än EU-genomsnittet i Portugal, som vid sidan av Finland har varit det enda västeuropeiska land som traditionellt har beviljat frekvenser genom skönhetsstävlingar där frekvensavgifterna inte har varit högre än de administrativa kostnaderna.

Största delen av de finska koncessionerna har beviljats på traditionellt sätt genom skönhetsstävlingar. Auktionsmetoden gäller en mycket liten del av frekvenserna.

Propositionen uppskattas därför inte ha några betydande konsekvenser för prissättningen av kommunikationstjänster i Finland.

Övriga ekonomiska konsekvenser

Frekvensområdet som ska auktioneras ut används för närvarande för radiomikrofoner, dvs. frekvensområdet utnyttjas vid användningen av trådlösa mikrofoner bl.a. i studior, teatrar och konserter. Enligt statsrådets frekvenspolitiska principbeslut upphör användningen av området för andra ändamål än mobil kommunikation före utgången av 2013.

Frekvensområdet anvisades redan 2008 för användningen av bredbandigt mobilnät.

Hösten 2010 anvisades nya frekvensområden för användningen av radiomikrofoner. Genom ändringen säkerställdes en tillräcklig och ändamålsenlig frekvenskapacitet för användningen av mikrofoner så att användningen av radiomikrofoner tillåts även bl.a. inom frekvensområdena 174—230 megahertz och 470—694 megahertz som används för televisionsverksamhet.

Övergången till nya frekvensområden kan orsaka användarna av radiomikrofoner extra kostnader för anskaffning av ny utrustning eller omställning av sådan gammal utrustning som kan anpassas för nya frekvensområden om ändringarna inte kan göras i samband med normal modernisering av utrustningens sedvanliga slitage och tekniska åldrande.

Under beredningen av det frekvenspolitiska principbeslutet och föreliggande proposition diskuterades frågan om en eventuell ersättning till dem som använder radiomikrofoner för att ersätta dem för de ovan nämnda kostnaderna. Eftersom man inte har lyckats nå enighet om grunderna för en ersättning och

storleken på de extra kostnaderna togs betalningen av en ersättning inte med i det frekvenspolitiska principbeslut som statsrådet antog i mars 2012 och inte heller därefter har en ersättning ansetts vara motiverad.

Majoriteten av de stora grupper som använder radiomikrofoner är sådana undervisnings- och kulturinrättningar under undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som på initiativ av ministeriet anvisas olika stödåtgärder.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Förberedandet och ordnandet av en auktion i enlighet med förslaget kommer att orsaka Kommunikationsverket personalkostnader som motsvarar åtminstone 1,5 årsverken. För att auktionen ska kunna ordnas behövs också ett elektroniskt auktionsprogram. Programmet och tjänsterna i anslutning till det ska anskaffas genom en offentlig anbudstävling.

Tillsynen av EG:s roamingförordning har redan tidigare hört till Kommunikationsverkets uppgifter. EU:s nya förordning om roaming omfattar förutom pristak även strukturella reformer av roamingmarknaden, vilket ökar Kommunikationsverkets framtida tillsynsuppgifter. Avsikten är dock att Kommunikationsverkets ska kunna sköta dessa uppgifter med befintliga resurser som en del av verkets allmänna tillsynsuppgift.

4.3 Konsekvenser för informationssamhället

Syftet med auktionen är att utvidga tillgången till mobilt bredband särskilt utanför tätortsområden och att så snabbt som möjligt ta i bruk det riksomfattande bredbandiga mobilnätet.

Frekvensområdet 800 megahertz som enligt förslaget ska auktioneras ut lämpar sig mycket väl för trådlöst bredband i glest befolkade områden, eftersom en basstation i detta frekvensband kan täcka ett minst fem gånger större område än basstationer i högre frekvensområden. Dessutom är basstationens täckningsområde större. Området lämpar sig även väl för stadsmiljö, eftersom signalerna

lättare passerar genom olika konstruktioner än signaler med högre frekvenser.

När operatörer har möjlighet att få tillgång till ett tillräckligt brett frekvensband, kan man med LTE-teknik (4 G) erbjuda slutanvändarna snabbare mobila bredbandsabonnemang än med den UMTS-teknik (3 G) som nu används allmänt. Med LTE-tekniken kan man uppnå samma hastighet och kvalitet på tjänsterna som med bredbandsabonnemang i fasta nät.

Med tillräckligt breda frekvensband kan man trådlöst uppnå förbindelser på t.o.m. 26 megabit per sekund. Tilldelningen av frekvenser har därför inte bara betydelse för konkurrensen ifråga om mobila bredbandstjänster, utan även för konkurrensen på marknaden för bredband i fasta nät.

Genom att förena koncessionerna med täckningsvillkor i enlighet med statsrådets frekvenspolitiska principbeslut kan man fram till 2019 erbjuda nästan alla finländare tillgång till snabba trådlösa förbindelser som möjliggör bl.a. en snabbare informationsöverföring samt rörliga bilder. Snabba trådlösa nät kan även möjliggöra att det utvecklas ett helt nytt slags elektroniska tjänster. Snabba trådlösa förbindelser främjar således i betydande grad utvecklingen av informations-samhället och erbjuder betydande förmåner för såväl konsumenterna som samhällsekonomin i sin helhet.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Det avtal om koordinering som ingicks med Ryssland i augusti 2011 gjorde det möjligt att ta i bruk frekvensområdet 800 megahertz för mobil kommunikation tidigare än planerat. Eftersom användningen av frekvensområdet är förknippad med viktiga politiska avgöranden, beslutade bostads- och kommunikationsminister Krista Kiuru att beredningen av ett frekvenspolitiskt principbeslut skulle inledas.

Det frekvenspolitiska principbeslutet skulle innehålla ett förslag om bl.a. hur koncessioner för frekvensområdet ska beviljas.

Vid beredningen av principbeslutet hördes intressentgrupper såväl skriftligt som vid ett diskussionsmöte. Vid beredningen av principbeslutet utnyttjades utredningar beställda av ministeriet samt erfarenheter från auktionen 2009.

Statsrådet gav det frekvenspolitiska principbeslutet den 29 mars 2012. Enligt principbeslutet ska de nödvändiga lagändringarna genomföras så att auktionen kan ordnas senast före utgången av 2013.

Regeringens proposition har beretts vid kommunikationsministeriet som tjänsteupdrag.

5.2 Utlåtanden och fortsatt beredning

Utlåtanden om förslaget begärdes av alla teleföretag som gjort en televerksamhetsanmälan och av andra aktörer i branschen, centrala myndigheter och intresseorganisationer. Utlåtanden om propositionen begärdes av 234 instanser. Utlåtanden gavs av 27 myndigheter, organisationer och samfund. Det har gjorts ett separat sammandrag av utlåtandena.

Största delen av remissinstanserna förhöll sig positivt till de föreslagna bestämmelserna. Några teleföretag förhöll sig kritiskt till de föreslagna bestämmelserna. Ett fåtal teleföretag ansåg att den föreslagna auktionsmodellen inte främjar konkurrensen på marknaden och inte är icke-diskriminerande.

Propositionen understöddes särskilt av ämbetsverken och organisationerna, t.ex. Konkurrensverket, Kommunikationsverket och fackorganisationerna.

I en del av utlåtandena förhöll man sig kritiskt till intäktsmålet för auktionen. En del av teleföretagen ansåg att det föreslagna utgångspriset på frekvenserna ska göras rimligare. Några remissinstanser ansåg att koncessionsavgiften med avvikelser från propositionen bör fördelas över hela koncessionsperioden.

En del av teleföretagen nämnde att de täckningsvillkor som stakats ut i statsrådets frekvenspolitiska principbeslut bör mildras. En del av teleföretagen nämnde även att man vid beräkningen av täckningsområdet bör beakta också andra 4 G-nät än de som nämns i det frekvenspolitiska principbeslutet.

En del av teleföretagen ansåg att teleföretagen med avvikelse från propositionen bör få frekvenser på högst 2x10 megahertz i auktionen.

Av remissinstanserna ansåg aktörerna inom television att det i lag bör säkerställas att koncessionshavaren ansvarar för de eventuella störningar för televisionsverksamheten som dess verksamhet orsakar. Saken har statkats ut även i statsrådets frekvenspolitiska

principbeslut. Propositionen har till denna del kompletterats i den fortsatta beredningen.

Enligt undervisnings- och kulturministeriets utlåtande bör de kostnader som övergången till ett annat frekvensområde orsakar användarna av trådlösa mikrofoner behandlas i avsnittet om propositionens ekonomiska konsekvenser. Propositionen har till denna del kompletterats i den fortsatta beredningen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag**1.1 Lag om ändring av lagen om auktion av vissa radiofrekvenser**

1 §. Lagens tillämpningsområde. Paragrafens 1 mom. ändras så att lagen kan tillämpas även på auktionen av frekvensområdet 791—821 megahertz och 832—862 megahertz. Till momentet fogas ett omnämnande av frekvensområdet. Statsrådet gav i mars 2012 ett frekvenspolitiskt principbeslut enligt vilket koncessioner för frekvensområdet 800 megahertz beviljas genom en auktion och den gällande auktionslagen, som ska ändras under 2012, i tillämpliga delar kommer att tillämpas på auktionsförfarandet. Från momentet avlägsnas som onödigt omnämnandet av att det i lagen också finns bestämmelser om radiotillstånd som används inom detta frekvensområde.

3 §. Teknisk indelning av frekvensområdet. Till paragrafen fogas ett nytt moment där det finns uppgifter om den tekniska indelningen av frekvensområdet 800 megahertz.

Inom frekvensområdet auktioneras det i enlighet med statsrådets frekvenspolitiska principbeslut ut sammanlagt sex duplexband på 5 megahertz var. Den tekniska indelningen av frekvensområdet behandlas mera ingående i avsnitt 3.

4 §. Beviljande av koncession. I 3 mom. i paragrafen föreskrivs om det största antalet frekvenser i auktionen. Till paragrafen fogas uppgifter om frekvensauktionen av frekvensområdet 800 megahertz. Den bandbredd som bjuds ut uppgår till 2x30 megahertz. I enlighet med statsrådets frekvenspolitiska principbeslut auktioneras koncessionerna ut som duplexband på 2x5 megahertz så att ett företag kan beviljas koncession för högst tre duplexband på 5 megahertz. Således får ett företag eller en sammanslutning koncession för varje duplexband på vilket företaget eller sammanslutningen har lagt det högsta godkända budet när auktionen avslutas, förutsatt att det totala antalet frekvenser inte översti-

ger 30 megahertz. Det valda alternativet behandlas mera ingående i avsnitt 3.

5 §. Anmälan till auktion. I paragrafen föreskrivs om anmälan till auktion. I stället för bestämmelser om närmare tidsfrister och hur anmälan ska göras tas i paragrafen in ett bemyndigande för Kommunikationsverket att meddela föreskrifter. Enligt förslaget får Kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om sättet på vilket anmälan till auktion ska göras och om tidsfristerna. Regleringens betydelse i sak kräver inte att saken regleras genom lag eller förordning. Kommunikationsverket får på ett ändamålsenligt sätt från fall till fall besluta om sättet på vilket anmälan ska göras och om tidsfristen för anmälan.

Föreskrifterna om sättet på vilket anmälan ska göras kan gälla metoden för anmälan till auktionen (t.ex. blanketter) och vilka uppgifter som ska ges i samband med anmälan (t.ex. företagets namn, adress, kontaktperson och utredning om koncernstrukturen).

Kommunikationsverket har enligt den gällande paragrafen kunnat meddela närmare föreskrifter endast om anmälningsblanketten och tidsfristen för anmälan. Tidsfristen för anmälan har enligt Kommunikationsverkets föreskrift varit 30 dagar och den kommer sannolikt att förbli lika lång.

6 §. Deltagaravgift. I paragrafen föreskrivs om deltagaravgiften till Kommunikationsverket för deltagande i en auktion. Paragrafen ändras så att avgiften motsvarar de kostnader som Kommunikationsverket har för ordnandet av en auktion vid tidpunkten för ordnandet. Enligt den gällande lagen är deltagaravgiften 50 000 euro. Enligt det föreslagna 1 mom. ska deltagaravgiften vara 65 000 euro.

Till 3 mom. i paragrafen fogas ett omnämnande av dröjsmålsräntan för avgiften enligt räntelagen. Motsvarande bestämmelse finns även i 14 § om koncessionsavgift.

9 §. Auktionsförfarande. I 2 mom. i paragrafen föreskrivs om utgångspriset på frekvensområdet 2,6 gigahertz som auktioneras ut 2009. Till paragrafen fogas utgångs-

priset på de frekvenser som ska auktioneras ut inom frekvensområdet 800 megahertz. Enligt det föreslagna 2 mom. ska utgångspriset på frekvenserna inom frekvensområdet 800 megahertz vara 16,67 miljoner euro per duplexband på 5 megahertz. Genom att fastställa ett utgångspris för de frekvenser som auktioneras ut kan man säkerställa att det inte är möjligt att få frekvenser till ett avsevärt lägre pris än deras ekonomiska värde. Ett utgångspris förkortar också den tid som går åt till auktionen och minskar på så sätt kostnaderna för ordnandet av auktionen och deltagandet i den.

Utgångspriset har fastställts i statsrådets frekvenspolitiska principbeslut. När de inkomster som auktioner av samma frekvensområde har gett i andra länder ställs i proportion till Finlands folkmängd, kan det ekonomiska värdet av frekvensområdet mycket grovt uppskattas till ungefär 130—230 miljoner euro. Eftersom utgångspriset på ett duplexband är 16,67 miljoner euro, blir priset på hela frekvensområdet minst 100 miljoner euro. Frågan behandlas mera ingående i avsnitt 4.1.

Till 3 mom. i paragrafen fogas ett omnämnande av att, liksom i auktionen 2009, ska i auktionen av frekvensområdet 800 megahertz alla duplexband auktioneras ut samtidigt.

13 §. Koncessionsvillkor. I paragrafen föreskrivs om koncessionsvillkoren. Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket koncessionshavaren är skyldig att i sin verksamhet avhjälpa störningar som orsakas annan radiokommunikation enligt gällande bestämmelser samt att ersätta kostnaderna för avhjälpandet av dessa störningar.

Med annan radiokommunikation enligt gällande bestämmelser avses främst televisionssändningar som finns under frekvensområdet 800 megahertz för trådlösa bredbandsnät. Vid den tekniska planeringen av frekvenser har man strävat efter att se till att det inte förekommer störningar i televisionsnäten bl.a. genom att införa ett frekvensgap mellan televisionsnäten och de trådlösa bredbandsnäten. Det kan dock under vissa mottagningsförhållanden förekomma störningar i televisionsmottagningen. Störningarna påverkar t.ex. bild- eller ljudkvaliteten. Även internationel-

la erfarenheter visar att någon form av televisionsstörningar kan uppkomma.

Med LTE-nät som byggts i provningssyfte har man försökt utreda hur stor risken för störningar i televisionsmottagningen i praktiken är i Finland och hur störningarna kan avhjälpas. Det är möjligt att avhjälpa störningar t.ex. genom att filtrera bort LTE-signalen från systemet med televisionsmottagning eller genom att göra ändringar i LTE-nätet.

I enlighet med motiveringspromemorian till det frekvenspolitiska principbeslutet föreslås det nu att konsumenterna ska kunna ta emot televisionssändningar utan störningar även efter det att det närliggande frekvensområdet har tagits i bruk för trådlöst bredband.

Eftersom syftet med bestämmelsen är att konsumenterna och andra som tar emot televisionssändningar inte själva ska behöva svara för de eventuella kostnaderna för avhjälpandet av störningar som uppkommer när frekvensområdet tas i bruk för trådlöst bredband, ska det särskilt föreskrivas om saken i paragrafen om koncessionsvillkor.

De kostnader som koncessionshavaren ansvarar för kan t.ex. vara kostnader för ovan nämnda filtrering av en signal eller arbets- och materialkostnader för ändringen av systemet för televisionsmottagning.

14 §. Koncessionsavgift. I paragrafen föreskrivs om koncessionsavgiften som är det högsta godkända bud som lagts av det företag som vinner budgivningen i auktionen. Enligt 1 mom. i paragrafen är de teleföretag som med stöd av 4 § har beviljats koncession skyldiga att betala en koncessionsavgift. Koncessionsavgiften är det högsta godkända budet enligt 4 §. Enligt 2 mom. i paragrafen betalas koncessionsavgiften årligen i jämna poster under koncessionsperioden. Till momentet fogas ett förtydligande omnämnande av att bestämmelsen gäller auktionen av frekvensområdet 2500—2690 megahertz. Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. om betalningen av koncessionsavgiften för frekvensområdet 800 megahertz. Enligt förslaget ska koncessionsavgiften för frekvensområdet betalas i fem årliga jämna poster från det att koncessionen har beviljats. Betalningstiden har fastställts i statsrådets frekvenspolitiska principbeslut.

I paragrafens sista moment som gäller avgifters direkta utsökbarhet ändras endast språkdräkten.

15 §. Frekvensreservering och radiotillstånd. I paragrafen föreskrivs om frekvensreservering och radiotillstånd som beviljas av Kommunikationsverket. Enligt paragrafen beviljar verket koncession efter det att koncessionshavaren har betalat de fem första årliga posterna av den koncessionsavgift som avses i 14 § 3 mom. i lagen. Eftersom auktionsavgiften för frekvensområdet 800 megahertz enligt statsrådets frekvenspolitiska principbeslut ska betalas inom fem år, fogas till 2 mom. i lagen ett omnämnande av att radiotillstånd kan beviljas även efter det att koncessionshavaren har betalat den första posten av de fem årliga avgifter som avses i 14 § 2 mom. I fråga om frekvensområdet 800 megahertz träder radiotillståndet i kraft den 1 januari 2014, när användningen av frekvensområdet för andra ändamål har upphört.

1.2 Kommunikationsmarknadslagen

I propositionen föreslås att till kommunikationsmarknadslagen fogas temporärt en ny 127 a § i stället för 127 a § som upphörde att gälla den 30 juni 2012. Den nya 127 a § som föreslås motsvarar den tidigare 127 a § om övervakning som gällde Europeiska gemenskapens roamingförordning (EG) nr 717/2007.

Enligt den föreslagna 127 a § gäller vad som bestäms i lagens 119—121, 121 a, 123—126, 126 a och 127 § om tillsyn över iakttagandet av, påföljder vid brott mot och avgörande av tvister med anledning av bestämmelserna i kommunikationsmarknadslagen även Europeiska unionens roamingförordning (EU) nr 531/2012. Innehållet i bestämmelsen redogörs närmare för i regeringens proposition 169/2007 rd.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Det föreslås att till lagen om auktion av vissa radiofrekvenser fogas ett nytt bemyndigande för Kommunikationsverket att meddela föreskrifter. Bemyndigandet hänför sig till

tidsfristen för anmälan till auktionen och hur anmälan ska göras.

Regleringens betydelse i sak förutsätter inte att saken regleras genom lag eller förordning och bestämmelsen om bemyndigandet är tillräckligt tydligt preciserad och till sitt tillämpningsområde noggrant avgränsad. Det är fråga om en detalj som i sak är av ringa betydelse och regleringen av den är inte förenad med någon betydande prövningsrätt.

Bestämmelsen om bemyndigandet överensstämmer med 80 § 2 mom. i grundlagen.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft hösten 2012. Avsikten är att auktionsprocessen ska inledas redan under 2012 så att koncessionerna förklaras lediga att sökas när lagen har trätt i kraft och den egentliga auktionen ordnas i början av 2013.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

4.1 Inledning

I propositionen föreslås det att lagen om auktion av vissa radiofrekvenser ändras.

En del av bestämmelserna i auktionslagen är sådana att de måste granskas även med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna i grundlagen. Bestämmelserna har granskats med tanke på grundlagen när den gällande auktionslagen stiftades och lagen behandlades i vanlig lagstiftningsordning. I propositionen föreslås det att Kommunikationsverket ges ett nytt bemyndigande att meddela föreskrifter. Förslaget måste till denna del granskas med tanke på grundlagens 80 § som gäller delegering av lagstiftningsbehörighet. I övrigt ändras lagen så att den kan tillämpas även på auktionen av frekvensområdet 800 megahertz. Bestämmelserna ändras inte i den mån att de måste granskas på nytt med tanke på grundlagen.

4.2 Bemyndigandet att utfärda normer

Lagen om auktion av vissa radiofrekvenser innehåller en ny bestämmelse om Kommunikationsverkets bemyndigande att meddela fö-

reskrifter. Enligt 5 § i förslaget kan Kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om hur anmälan till auktion ska göras och om tidsfristerna för anmälan.

Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat. Av grundlagen följer dessutom att de frågor som ett bemyndigande omfattar ska fastställas noggrant i lag. Grundlagsutskottet har behandlat saken bl.a. i sitt utlåtande GrUU 34/2000 rd (telemarknadslagen).

I förslaget har bestämmelsen om bemyndigandet tagits in i den paragraf som gäller det som ska regleras. Bemyndigandet att utfärda normer har avgränsats och utformats så exakt som möjligt. Meddelandet av föreskrifter är bara i liten utsträckning förenat med ändamålsenlighetsprövning. Bestämmelserna är

nödvändiga på grund av den tekniska karaktären hos föremålet för regleringen och den särskilda sakkunskap som regleringen förutsätter.

Enligt 80 § i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. Den föreslagna bestämmelsen om bemyndigandet har begränsats till att gälla endast en detalj av teknisk natur, medan grunderna för företagens rättsliga ställning ska fastställas utifrån bestämmelserna i lagen. Således strider det föreslagna bemyndigandet att utfärda normer inte mot 80 § i grundlagen.

4.3 Bedömning av lagstiftningsordningen

Vid beredningen av förslaget har det på de grunder som anförts ovan ansetts att lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om ändring av lagen om auktion av vissa radiofrekvenser**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009) 1 § 1 mom., 4 § 3 mom., 5 §, 6 § 1 och 3 mom., 9 § 2 och 3 mom., 14 § och 15 § 2 mom., samt
fogas till 3 § ett nytt 2 mom. och till 13 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om beviljande av koncession genom auktion för televerksamhet som avses i 4 § 1 mom. i kommunikationsmarknadslagen (393/2003) inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz och inom frekvensområdena 791—821 megahertz och 832—862 megahertz.

3 §

Teknisk indelning av frekvensområdet

Sammanlagt sex duplexband på 5 megahertz var auktioneras ut inom frekvensområdena 791—821 megahertz och 832—862 megahertz.

4 §

Beviljande av koncession

Koncession kan inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz beviljas för frekvenser på högst 50 megahertz per företag eller sammanslutning och inom frekvensområdena 791—821 megahertz och 832—862 mega-

hertz för högst tre duplexband på 5 megahertz var per företag eller sammanslutning.

5 §

Anmälan till auktion

Ett företag eller en sammanslutning som vill delta i auktionen ska på förhand göra en anmälan om sitt deltagande till Kommunikationsverket och betala den deltagaravgift som föreskrivs i 6 §. Kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anmälan till auktion ska göras och om tidsfristerna för anmälan.

6 §

Deltagaravgift

För att täcka de administrativa kostnader som Kommunikationsverket har för ordnandet av en auktion är företag eller sammanslutningar som anmält sig till auktionen skyldiga att betala en deltagaravgift på 65 000 euro. Deltagaravgiften återbetalas inte.

Om avgiften inte betalas senast på förfallodagen, tas på det obetalda beloppet ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen (633/1982). Bestämmelser om avgifters direkta utsökbarhet utan ut-

sökningsgrund finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

9 §

Auktionsförfarande

Utgångspriset på de frekvenser som auktioneras ut inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz är 15 000 euro per megahertz, och inom frekvensområdena 791—821 megahertz och 832—862 megahertz är utgångspriset 16,67 miljoner euro per duplexband på 5 megahertz.

I auktionen ordnas en eller flera budrundor med stigande bud. Duplexbanden och frekvensbandet inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz auktioneras ut samtidigt. Duplexbanden inom frekvensområdena 791—821 megahertz och 832—862 megahertz auktioneras ut samtidigt.

13 §

Koncessionsvillkor

Koncessionshavaren är skyldig att i sin verksamhet avhjälpa störningar som orsakas annan radiokommunikation som uppfyller föreskrivna krav och att ersätta kostnaderna för avhjälpandet av dessa störningar.

14 §

Koncessionsavgift

De teleföretag som har beviljats koncession med stöd av 4 § ska betala koncessionsavgift.

Koncessionsavgiften är det högsta godkända budet enligt 4 §.

Koncessionsavgiften för frekvensområdet 2500—2690 megahertz betalas årligen i jämna poster under koncessionsperioden. Avgiften påförs av Kommunikationsverket. De fem första årliga posterna betalas dock som engångsbetalning när koncessionsperioden börjar.

Koncessionsavgiften för frekvensområdena 791—821 megahertz och 832—862 megahertz betalas i fem årliga jämna poster från det att koncessionen beviljats. Avgiften påförs av Kommunikationsverket.

Om avgiften inte betalas senast på förfallodagen, tas på det obetalda beloppet ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen. Bestämmelser om avgifters direkta utsökbarhet utan utsökningsgrund finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

15 §

Frekvensreservering och radiotillstånd

Kommunikationsverket beviljar på ansökan koncessionshavaren eller den som en koncession överförs till ett radiotillstånd enligt 7 § i lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar efter det att koncessionshavaren har betalat de fem första årliga posterna av den koncessionsavgift som avses i 14 § 2 mom. eller den första av de fem årliga poster som avses i 14 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som krävs för verkställigheten av lagen får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om temporär ändring av kommunikationsmarknadslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till kommunikationsmarknadslagen (393/2003) temporärt en ny 127 a § som följer:

12 kap.	syn över iakttagandet av, påföljder vid brott mot och avgörande av tvister med anledning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen.
Övervakning, påföljder och avgörande av tvister	
127 a §	

Övervakning som gäller Europeiska unionens roamingförordning

Vad som bestäms i 119—121, 121 a, 123—126, 126 a och 127 § gäller också till—

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 30 juni 2022.

Helsingfors den 16 augusti 2012

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPILAINEN

Bostads- och kommunikationsminister *Krista Kiuru*

1.

Lag**om ändring av lagen om auktion av vissa radiofrekvenser**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009) 1 § 1 mom., 4 § 3 mom., 5 §,
 6 § 1 och 3 mom., 9 § 2 och 3 mom., 14 § och 15 § 2 mom., samt
fogas till 3 § ett nytt 2 mom. och till 13 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir
 3 mom., som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

1 §

*Lagens tillämpningsområde**Lagens tillämpningsområde*

I denna lag föreskrivs om beviljande av koncession genom auktion för televerksamhet som avses i 4 § 1 mom. i kommunikationsmarknadslagen (393/2003) inom frekvensområdet 2500–2690 megahertz. I lagen finns också bestämmelser om radiotillstånd som används inom detta frekvensområde.

I denna lag föreskrivs om beviljande av koncession genom auktion för televerksamhet som avses i 4 § 1 mom. i kommunikationsmarknadslagen (393/2003) inom frekvensområdet 2500–2690 megahertz *och inom frekvensområdena 791–821 megahertz och 832–862 megahertz.*

3 §

3 §

*Teknisk indelning av frekvensområdet**Teknisk indelning av frekvensområdet*

Sammanlagt sex duplexband på 5 megahertz var auktioneras ut inom frekvensområdena 791–821 megahertz och 832–862 megahertz.

4 §

4 §

*Beviljande av koncession**Beviljande av koncession*

Koncession kan beviljas för högst 50 me-

Koncession kan inom frekvensområdet

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

gahertz frekvenser per företag eller sammanslutning.

2500—2690 megahertz beviljas för frekvenser på högst 50 megahertz per företag eller sammanslutning *och inom frekvensområdena 791—821 megahertz och 832—862 megahertz för högst tre duplexband på 5 megahertz var per företag eller sammanslutning.*

5 §

5 §

*Anmälan till auktion**Anmälan till auktion*

Ett företag eller en sammanslutning som vill delta i auktionen ska på förhand göra en anmälan om sitt deltagande till Kommunikationsverket och betala en deltagaravgift som bestäms i 6 §. *Anmälan ska inom utsatt tid göras på en blankett som fastställts av Kommunikationsverket.*

Ett företag eller en sammanslutning som vill delta i auktionen ska på förhand göra en anmälan om sitt deltagande till Kommunikationsverket och betala den deltagaravgift som föreskrivs i 6 §. Kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om *hur anmälan till auktion ska göras* och om tidsfristerna för anmälan.

I samband med anmälan ska följande uppgifter om företaget eller sammanslutningen ges:

1) namn och företags- eller organisationsnummer eller motsvarande utländska registreringsnummer för ett utländskt företag eller en utländsk sammanslutning,

2) postadress,

3) namnet samt telefonnummer och e-postadress för en sådan kontaktperson som har rätt att företräda företaget eller sammanslutningen i auktionen,

4) utredning om koncernstrukturen och det faktiska bestämmande inflytandet i företaget eller sammanslutningen.

Kommunikationsverket kan meddela närmare föreskrifter om anmälningsblanketten och tidsfristen för anmälan.

6 §

6 §

*Deltagaravgift**Deltagaravgift*

För att täcka de administrativa kostnader som Kommunikationsverket har för ordnandet av en auktion är företag eller sammanslutningar som anmält sig till auktionen skyldiga att betala en deltagaravgift på 50 000 euro. Deltagaravgiften återbetalas *inte även om företaget eller sammanslutningen inte lägger några bud i auktionen.*

För att täcka de administrativa kostnader som Kommunikationsverket har för ordnandet av en auktion är företag eller sammanslutningar som anmält sig till auktionen skyldiga att betala en deltagaravgift på 65 000 euro. Deltagaravgiften återbetalas inte.

Avgiften får drivas in utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

9 §

Auktionsförfarande

Utgångspriset på de frekvenser som auktioneras ut är 15 000 euro per megahertz.

I auktionen ordnas en eller flera budrundor med stigande bud. Duplexbanden och frekvensbandet enligt 3 § auktioneras ut samtidigt.

13 §

Koncessionsvillkor

14 §

Koncessionsavgift

De teleföretag som med stöd av 4 § har beviljats koncession är skyldiga att betala en koncessionsavgift. Koncessionsavgiften är

Om avgiften inte betalas senast på förfallodagen, tas på det obetalda beloppet ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen (633/1982). Bestämmelser om avgifters direkta utsökbarhet utan utsökningsgrund finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

9 §

Auktionsförfarande

Utgångspriset på de frekvenser som auktioneras ut inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz är 15 000 euro per megahertz, och inom frekvensområdena 791—821 megahertz och 832—862 megahertz är utgångspriset 16,67 miljoner euro per duplexband på 5 megahertz.

I auktionen ordnas en eller flera budrundor med stigande bud. Duplexbanden och frekvensbandet inom frekvensområdet 2500—2690 megahertz auktioneras ut samtidigt. Duplexbanden inom frekvensområdena 791—821 megahertz och 832—862 megahertz auktioneras ut samtidigt.

13 §

Koncessionsvillkor

Koncessionshavaren är skyldig att i sin verksamhet avhjälpa störningar som orsakas annan radiokommunikation som uppfyller föreskrivna krav och att ersätta kostnaderna för avhjälpandet av dessa störningar.

14 §

Koncessionsavgift

De teleföretag som har beviljats koncession med stöd av 4 § ska betala koncessionsavgift. Koncessionsavgiften är det högsta godkända

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

det högsta godkända budet enligt 4 §.

Koncessionsavgiften betalas årligen i jämna poster under koncessionsperioden. Avgiften påförs av Kommunikationsverket. De fem första årliga posterna betalas dock som engångsbetalning när koncessionsperioden börjar.

Avgiften får drivas in utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om verkställighet av skatter och avgifter. Om avgiften inte betalas senast på förfallodagen, tas på det obetalda beloppet ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen (633/1982)

budet enligt 4 §.

Koncessionsavgiften för frekvensområdet 2500—2690 megahertz betalas årligen i jämna poster under koncessionsperioden. Avgiften påförs av Kommunikationsverket. De fem första årliga posterna betalas dock som engångsbetalning när koncessionsperioden börjar.

Koncessionsavgiften för frekvensområdena 791—821 megahertz och 832—862 megahertz betalas i fem årliga jämna poster från det att koncessionen beviljats. Avgiften påförs av Kommunikationsverket.

Om avgiften inte betalas senast på förfallodagen, tas på det obetalda beloppet ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen. Bestämmelser om avgifters direkta utsökbarhet utan utsökingsgrund finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

15 §

15 §

*Frekvensreservering och radiotillstånd**Frekvensreservering och radiotillstånd*

Kommunikationsverket beviljar på ansökan ett radiotillstånd enligt 7 § i lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar till koncessionshavaren eller till den till vilken en koncession överförs, efter det att koncessionshavaren har betalat de fem första årliga posterna av den koncessionsavgift som avses i 14 § 2 mom. i denna lag.

Kommunikationsverket beviljar på ansökan koncessionshavaren eller den som en koncession överförs till ett radiotillstånd enligt 7 § i lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar efter det att koncessionshavaren har betalat de fem första årliga posterna av den koncessionsavgift som avses i 14 § 2 mom. *eller den första av de fem årliga poster som avses i 14 § 3 mom.*

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som krävs för verkställigheten av
lagen får vidtas innan lagen träder i kraft*